

66 LDDP frakcijos nariai deklaravo turta

Vilnius, spalio 18 d. (AGEP) — Iš LDDP frakcijos Seime narių, 66 jau deklaravo savo ir savo šeimų turta bei pajamas. Apibendrintą valdančiosios frakcijos narių deklaracijų medžiagą trečiadienį spaudos konferencijoje pateikė frakcijos seniūno pavaduotojai Justinas Karosas ir Algirdas Kunčinas.

Pasak Karoso, tai daugiau politinis ir moralinis veiksmas. Kai valdančioji partija vadinama „vagių partija“, bus labai prasminga tai praktiškai įvertinti, sakė jis. Karosas pabrėžė, kad nors opozicija nuolat šį klausimą kelia, kitos Lietuvos partijos nesiėmė panašių veiksmų.

Algirdas Kunčinas sakė, kad deklaracijų originalai bus saugomi LDDP seife. Vieną savo deklaracijų egzempliorių gaus patys Seimo nariai, kad jie asmeniškai galėtų paaiškinti besidomintiems žurnalistams, kokį turta turi sukaupe.

Deklaracijose yra nurodytas rugsėjo 1 d. kitas nerakojamas turta, turta turta (pvz., automobiliai), akcijos, vertybiniai popieriai, pinigines lėšas bei Seimo nario pajamos, gautos 1994 metais. Kunčinas sakė, kad užpildyti deklaracijas nebuvu malonu daugeliui Seimo narių. „Yra žmonių, kurie labai nedaug to turto turi ir taip pat nėra malonu tai parodyti“, sakė frakcijos seniūno pavaduotojas.

Deklaracijų pildymo darba organizavusį Algirdą Kunčiną nuliūdino kai kurie Seimo nariai. Jis sakė negalįs garantuoti, kad deklaracijas sąžiningai užpildė kai kurie nemažas pajamas turintys parlamentariai.

Deklaracijų nepildė pagrindinis veikėjas „Respublikos“ straipsnių serijoje „Klanas“ — Alfonsas Navickas, kuris yra sustabdes savo narystę LDDP frakcijoje. Pajamų nedeklaravo ir senesniai pareiškęs paliekas LDDP frakciją Kęstutis Jaskelevičius, bei keli kiti buvę frakcijos nariai. Kunčinas sakė, kad jiems visiems buvo įteikti deklaracijų blankai, tačiau nė vienas jų neužpildė. Seimo narys sakė turįs apie juos savo nuomonę, tačiau siūlė pirmiausia paklausti jų pačių.

A. Kunčinas informavo, kad trečiadienį vyriausybės posėdyje kabineto nariai turėtų pasiūlyti nutarimą deklaruoti savo turta ir pajamas. Jis taip pat teigė, kad kituose Seimo rinkimuose LDDP sąrašė būsiantys kandidatai pateiks deklaracijas. LDDP siūlo deklaruoti turta ir kitiems Seimo bei savivaldybių tarybų nariams. Apia deklaracijas rašyti ketinantis žurnalistas bei pagrinčių dienraščių redaktorius Kunčinas taip pat ragino prieš tai deklaruoti savo turta ir pajamas.

Kiek pajamų turi LDDP nariai

Vilnius, spalio 18 d. (Elta) — kultūros ministras Juozas Nekrošius, tikriausia, yra daugiausia uždirbantis iš visų LDDP frakcijai priklausančių Seimo narių. Pernai jis gavo 136,000 litų pajamų. Jo santaupos šiuo metu yra 120,000 litų.

Trečiadienį vykusioje spaudos konferencijoje išplatinta medžiaga apie LDDP frakcijai priklausančių Seimo narių turta ir pajamas. Frakcijos pirmininko pirmasis pavaduotojas Justinas Karosas pasakė: „Mes pirmieji ryžomės šiam žingsniui. Dabar atsakymo laukiame iš opozicijos atstovų“.

LDDP frakcijos pirmininko pavaduotojo Algirdo Kunčino nuomone, pajamos deklaruotos „pagal jų savininkų sąžinę“. „Ne kiekvienas norėjo pasirodyti pernelg skurdus arba labai turtingas“, sakė jis, „tačiau mes norime tikėti deklaracijų sąžiningumu“.

Seimo narys, Žemės ūkio ministras Vytautas Einoris deklaravo pernai gavęs 155,000 litų, tačiau pareiškė turįs tikta apie 31,500 litų santaupų. Jis prane-

šė, kad turi 126 kv metrų butą Vilniuje, 45 kv metrų sodo namelį, ūkinį pastatą, 12 arų sklypą Vilniaus rajone bei vertybinių popierių „Litimpeks“ banke, akcijų valstybinėje įmonėje „Upinykė“ Jurbarko rajone.

Užsienio reikalų ministras Povilas Gynys, pasak deklaracijos, pernai uždirbo 32,000 litų. Tai labai nedidelės pajamos, palyginti su kitų Seimo narių pajamomis. Seimo ekonominių nusikaltimų tyrimo komisijos pirmininkas Vytautas Juškus pernai turėjo beveik 46,000 litų pajamų, be to — apie 100 kv metrų butą Šiauliuose, akcijas AB „Šiaulių vaistų sandėlys“.

LDDP frakcijos pirmininko Gedimino Kirkilo pajamos pernai siekė 72,000 litų, neskaitant dividendų už akcijas „Hermio“ banke bei valstybinėje įmonėje „Pajūris“. Seimo ekonominių, socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas Gediminas Paviržis pareiškė pernai gavęs 52,500 litų. Jis deklaruavo turįs 90,000 litų santaupų, taip pat akcijas „Litimpeks“ banke bei keliose akcinėse bendrovėse.

Landsbergis teigiamai vertina Lietuvos Lenkų Kongresą

Vilnius, spalio 16 d. (AGEP) — Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis mano, kad šesťadienį susikūrus Lietuvos Lenkų Kongresas yra reikalinga visuomeninė organizacija.

Pasak Landsbergio, vienas jos įkūrimo iniciatorių, Česlovas Okinčias yra nuosaukis ir lojalus Lietuvai politikas. Lenkų Kongrese yra daug inteligentų, kuriems nepriimtina Rytų Lietuvos Lenkų Rinkimų Akcijos vykdoma „provokacinė poli-

tika“, sakė jis. Pirmadienį spaudos konferencijoje Vytautas Landsbergis pabrėžė, kad „etninio valymo“ politika Vilniaus krašte siekia pakenkti Lietuvos ir Lenkijos santykiams.

Praėjusią savaitę keli Vilniaus rajono tarybos nariai pareiškė, kad po „etninio valymo“ rajono savivaldybėje neliko nė vieno lietuvio, užimančio vadovaujančias pareigas, tačiau rajono valdžia atsakė, kad tokių pareigūnų lietuvų yra 20%.

Rugsėjo 9 d. į Kryžių kalną prie Šiaulių Lietuvos kariuomenės Kauno igulos kariai neša kryžius. Tą dieną tarp Kryžių kalno ir Italijos Loreto miesto veikė teletitas, kuriuo Lietuvos jaunimas ir pasaulio jaunimas, susitikę su popiežiumi Jonu Pauliu II Loreto mieste, bendravo malda. Nuotr. Prano Abelkio

Lietuvos taikos palaikytojų misija gali būti nutraukta

Vilnius, spalio 18 d. (AGEP) — Trečiasis Lietuvos taikos palaikytojų būrys LITPLA-3 trečiadienį grįžta į Lietuvą nebaigęs misijos. Kol kas oficialiai sakoma, kad namuose kariai bus tik laikinai, kol sulauks naujo paskyrimo. Tačiau Lietuvos paigūnai neatmeta galimybės, kad lietuviai į buvusią Jugoslaviją gali ir nebeįgrįžti.

Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos Tarptautinių ryšių departamento direktorius Povilas Malakauskas praėjusią savaitę duotame pokalbyje paneigė gandus, kad atsiskaityta Lietuvos įnašo taikos palaikymo misijoje. Nepaisant to, kad nutraukiama Danijos bataliono DANBAT misija Kroatijoje, jame tarnaujantis Lietuvos būrys nebus siunčiamas namo, o Danijoje lauks naujojo paskyrimo, tvirtino jis.

Tai, kad Lietuvos būrys pasiunčiamas namo, reikiš, kad patys danai nežino, kada bus tęsiama jų misija Jugoslavijos kare, trečiadienį sakė P. Malakauskas. Jis priminė, kad sprendimą priims ne Lietuva ar Danija, o Jungtinių Tautų vadovybė. Kol kas niekas negali užtikrinti, kad iš vienos buvusios Jugoslavijos šalių bus išvesti „žydriųjų šalmų“ bei dislokuojami kitoje šios šalies vietoje.

Nepaisant tokios neaiškios padėties, Danijos instruktoriai ir toliau ruošia Lietuvos taikos palaikytojus, nes, pasak Lietuvos paigūnų, taikos palaikymo misijos reikalingos ne tik Jugoslavijoje. Tačiau nauja Lietuvos „žydriųjų šalmų“ dislokacijos vieta nesvarstoma Lietuvoje — tą vėlgį turės nuspręsti JT vadai.

Baltarusijos opoziciniai laikraščiai spausdinami Vilniuje

Minskas, spalio 17 d. (AGEP) — Dar vienas Baltarusijos opozicinis laikraštis — „Belorusskaja delovaja gazeta“ (BDG) — spausdinamas už šalies ribų. Vilniuje, „Lietuvos ryto“ spaustuveje, tikriausiai bus spausdinamas ir BDG antrasis leidinys — savaitraštis „Imnia“.

Į leidyklą Vilniuje buvo kreiptasi, kai Baltarusijos prezidento Aleksandr Lukašenka administracija uždraudė Baltarusijos valstybinės spaustuovės sudaryti sutartis su nepriklausomais leidiniais, nesuderinus su prezidento administracijos visuomeninės politikos informacijos valdyba. Kitų didelių nepriklausomų spaustuvių, kuriose būtų galima spausdinti didelių laikraščių, Baltarusijoje nėra.

Dar anksčiau, rugsėjo mėnesį, Vilniaus spaustuve „Spauda“ pradėjo spausdinti Minsko politinį ekonominį savaitraštį „Belorusskaja gazeta“. Pasak jo vyriausiojo redaktoriaus Aleksandr Volvačev, naujo laikraščio vadovai nusprendė, jog jis bus spausdinamas užsienyje, numatydami, kad gali iškilti sunkumų Baltarusijoje artėjant parlamento rinkimams.

Visi šie laikraščiai dabar mėgina sukurti savo platinimo tarnybą, kadangi valstybinė firma „Belsojuzpechat“ gali nutraukti platinimo sutartis.

Prezidentas domėjosi, kaip rengiami Prezidentūros rūmai

Vilnius, spalio 17 d. (AGEP) — Antradienį prezidentas Algirdas Brazauskas apžiūrėjo naujosios Prezidentūros rūmus, domėjosi archeologinių tyrimų, projektavimo ir restauravimo darbais. Kaip žinoma, Prezidentūra kuriasi reprezentaciniame XIX amžiaus ansamblyje sostinės senamiestyje, kuriame pastaraisiais metais dirbo Prancūzijos ambasada ir iki šiol veikia Lietuvos Menininkų rūmai.

Prancūzijos ambasados nuomotose patalpose pirmajame rūmų aukšte nuo spalio pradžios jau dirba kai kurios Prezidentūros tarnybos. Čia persikėlė Malonės bei Pilietybės komisijos, ūkių skyrius, patarėjai mokslo, kultūros, švietimo, sporto ir kitais klausimais.

Pagal reprezentacinio ansamblio pritaikymo Prezidentūrai projektą Lietuvos presiden-

Seime balsuojama dėl V. Juškaus nušalinimo

Vilnius, spalio 18 d. (AGEP) — Seimas pradėjo slaptą balsavimą dėl konservatorių inicijuoto reikalavimo atšaukti LDDP narį Vytautą Jušką iš parlamento ekonominių nusikaltimų tyrimo komisijos pirmininko pareigų. Neaišku, ar balsavime dalyvauja LDDP frakcijos nariai, nes svarstymo metu frakcijos seniūno pavaduotojas Justinas Karosas pavadino svarstymą „politiniu žaidimu“ ir pareiškė, kad LDDP tokiam balsavime nedalyvaus.

Posėdyje V. Jušką atmetė atstatydimui iniciatorių tvirtinimus, kad jis padaręs pareiškimą apie neva konservatorių rengiamą perversmą Lietuvoje. Jis taip pat apgailėstavo, kad Seimo posėdis nėra uždaras. Pasak Juškaus, Lietuvoje ir už jos ribų yra norinčių destabilizuoti padėtį šalyje.

Be kita ko, pasak jo, tokį užuominų esama straipsniuose spaudoje, kai kurių konservatorių pasisakymuose, Centro Sąjungos pirmininko Romualdo Ozolo pateiktame partijų memorandumo projekte. Jušką taip pat priminė „bombeles“ Šiauliuose 1991 m., „pasivaikščiojimą po miškus“ 1993 m., geležinkelio tilto susprogdinimą per Bražuolės upę, mitingus, kuriuose buvo raginta nuversti vyriausybę.

Komiteto pirmininkas sakė netikėjęs ir netikėjęs žmonių jam pateiktą informaciją apie organizuojamą perversmą. Jis sakė jokio pareiškimo neskelbęs, o pateikęs tik informaciją LDDP frakcijai ir stebėjosi, kad jau

kitą dieną ji atsirado dienraštyje „Respublika“.

Prieš tai kalbėjęs nepasitikėjimo pareiškimą pateikęs kaltinimo Vytautą Jušką, kad jis naudojosi operatyvine (t.y., policijos ar kitos valdžios įstaigos) informacija, nors tokios teisės, pasak Kubiliaus, jam nesuteikia nei operatyvinės veiklos įstatymas, nei kovos su ekonomiais nusikaltimais komisijos reglamentas.

Priminęs, jog operatyvinė veikla yra slaptas pokalbių pasiklausymas, A. Kubilius sakė, kad už neteisėtą jos naudojimą yra numatyta atsakomybė Baudžiamajame kodekse. Konservatorių seniūnas pabrėžė, kad Estijoje tokia neteisėta veikla buvo įvertinta politiškai — atstatydimui ministras, o po to ir premjeras. „Teisinis nihilizmas Lietuvoje plyta ir dėl to turime padėkoti Vytautui Juškui“, sakė A. Kubilius.

Juškąs atmetė ir šį kaltinimą, teigdamas, kad pagal reglamentą komisijos nariai gali iš pareigūnų gauti informaciją.

Vėliau kalbėjęs kitas konservatorius Vidmantas Žiemelis pabrėžė, kad operatyvinę informaciją galima gauti tik su prokuroro leidimu, o Ekonominių nusikaltimų tyrimo komisijos nariai privalo laikyti paslaptį je žinias, kurios gautos, vykstant tarnybines pareigas.

Diskusijų metu parlamentas atsisakė priimti V. Juškaus pareiškė nepadaręs su pats. „Reikės balsuoti ir atstatydimui“, sakė komisijos pirmininkas.

Lietuva prisijungė prie pavoju krovinių vežimo sutarties

Vilnius, spalio 16 d. (AGEP) — Lietuvos vyriausybė spalio 12 d. priėmė sprendimą, kad Lietuva prisijungtų prie 1975 m. rugsėjo 30 d. Europos sutarties dėl pavoju krovinių tarptautinio vežimo sunkvežimiais.

Tačiau susisiekimo ministerijos aplinkos apsaugos ir eismo saugumo departamento direktorė Birutė Valionytė sako, jog tarptautinės pavoju krovinių taisyklės Lietuvoje realiai pra-

dės veikti tik kitamet. „Po to, kai šalis — sutarties dalyvė — balsavimo būdu priims Lietuvos priėmimui, mes turėsime per du mėnesius pertvarkyti savo vidaus tvarką pagal šios sutarties reikalavimus“, pasakė korespondentui departamento direktorė. Dar šešis mėnesius po to tarptautiniai krovinių gali būti vežami pagal senąją šalies tvarką.

Dabar Lietuva praktiškai neturi jokios pavoju krovinių vežimo sunkvežimiais tvarkos, ji nėra reglamentuota jokiais įstatymais, sakė B. Valionytė. „Jei įvyktų rimta katastrofa, teisme kaltų tikrai nerastume“, ji sako. Todėl Lietuva turės labai aktyviai veikti šioje srityje“, pabrėžė departamento direktorė.

Ypač svarbus Lietuvos prisijungimas prie šios sutarties ir todėl, kad Rusija ir Baltarusija yra šios sutarties narės. Tačiau vežamos pavoju krovinius per Lietuvą, jos nepaiso tarptautinių taisyklių, motyvuodamos tuo, kad Lietuva nėra prisijungusi prie sutarties.

KALENDORIUS

Spalio 20 d.: Šv. Paulius Kryžiaus (1694–1775); Vendelinas, Irena, Artemas, Gedainis, Saulė.
Spalio 21 d.: Uršulė, Hilarijonas, Rikantas, Gilanda.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ATGARSIAI LIETUVOS SPAUDOJE APIE PENKTĄSIAS PLSŽ...

(Žaidynių išlaidos, jų lygis, kas darytina ateityje?)

Penktųjų pasaulio lietuvių sporto žaidynių išlaidoms padengti LDDP valdžia rado pinigų irgi skurdžių mokesčių mokėtojų kišenėse, bet tai buvo išlaidos ne tik sportui. „Lietuvos rytas“ š.m. 7 ir 9 dienu laidoose rašo: „vienodais žaliais švarkais vilkintys Lietuvos sporto bonzos gurkšnojį ir užkandžiavo Trakų pilies menėje, į kurią eiliniai kvietė žaidynių dalyviai net nebuvo leidžiami. Beje, vakaronės dalyviai turėjo galimybę pasivaisinti putpelių kiaušiniams su raudonais bei juodais ikrais, kitais delikatesais. Premjeras A. Šleževičius uždarymo puotoje su Šiaurės Amerikos lietuvių sporto sąjungos pirmininku A. Šleika, liaupsindami vienas kitą ir „puikias žaidynes“ net kaklaraiščiūais apsikėitė“.

Buvo ir kitokių nereikalingų išlaidų: „...dvi daugiau kaip 50 tūkstančių litų kainavusios žaidynių programos, kurių viena dėl tamsių prezidento ir premjero nuotraukų buvo sunaikinta“. Prie tų išlaidų dar reikėtų pridėti valdančiųjų pasiskraidymus lėktuvais, algas, kelionpinigius ir pan. (1978 m. Toronto, 1983 m. Čikagos, o taip pat 1988 m. Adelaidės žaidynių organizatoriai dirbo be atlyginimo).

Aprašęs žemą žaidynių lygį „L.R.“ daro tokią išvadą. „Trys milijonai litų, iš biudžeto skirti mėgėjiškoms žaidynėms, bei rėmėjų pinigai iš esmės buvo išmesti į balą, nors LDDP valdžia ir galvoja, kad šitaip ji šiek tiek prisijaukino nes nemėgė išiešioti“. Žaidynių programoje A. Brazauskas po savo spalvota nuotrauka rašo, kad žaidynėse „niekas nebus pralaimėtojų“. „L.R.“ atsako: „Pralaimėjusieji atsirado labai greitai. Tai mokesčių mokėtojai“.

Trumpai suminėjus žaidynių organizacinius netikslumus, „L.R.“ siūlo: „Užot liaupsinus vieniems kitus, Lietuvos politikai ir sporto vadai turėtų pagalvoti, kaip išsaugoti ir žaidynių idėją, ir jų lygį, ir nauda Lietuvai bei lietuviams.“

Tai įmanoma tik tada, jei sumažės sporto šakų, jei vietoj daugybės visokio lygio arba net

visai be lygio krepšinio ar futbolo komandų dalyvaus kelios stiprios, į kurių rungtynes versis žiūrovai. Jų kelionė į Lietuvą kainuotų gerokai mažiau, o naudos būtų kur kas daugiau.

Jei Lietuvos politikai ir sporto vadai, spjaudami į sporto ir finansų logiką, ir toliau rengiasi eskaltuoti senoviskų žaidynių idėją, jos pavirs pompastiška ir brangiai kainuojančia vietos sporto mėgėjų „spartakiada“, kuriai pateisinti atvažius keli sportininkus vaizduojantys užsienio lietuviai ir jų sporto vadai“.

J.B.

PAKEISTA PLAUKIMO PIRMENYBIŲ VIETA

Pranešame, kad 1995 m. Š. Amerikos baltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybių, vyksiančių 1995 m. lapkričio 5 d., sekmdienį, Toronte, vieta yra pakeista. Nauja vieta yra:

McCormick Recreation Centre, 66 Sheridan Ave., Toronto, Ont. (Dundas St. W. ir Dufferin St. aplinkoje). Tel. 416-392-0742.

Ivažiavimas iš Dundas St. W. Anksčiau numatyta vieta buvo Trinity Recreation centre. Visi kita informacija lieka nepakeista.

Varžybų pradžia – 9:00 val. ryto. Registracija – nuo 8:30 v.v.

Primername, kad dalyvių registracija atliekama iki š.m. lapkričio 1 d., pas varžybų vadovę Mrs. Mai Kreem, 618 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6P 1K9. Canada. Telefonas ir faksas: 416-924-6028.

Lietuviams registruotis ir informacijos gauti galima ir pas Iloną Smalenskienę, 248 Keele St., Toronto, Ont. M6P 2K3, Canada. Telefonas: 416-769-7040. Ilona yra SALSASS-gos Plaukimo k-to narė Toronte ir koordinuoja lietuvių dalyvavimą šiose varžybose.

SALSASS-gos centro valdyba

1995 m. Š. Amerikos baltiečių lengvosios atletikos pirmenybių, rugsėjo 9 ir 10 d. vykusių Clevelande, jaunučių D (11-12 m.) klasės šuolio į tolį laimėtojai. Iš k. – Saulius Kliorys (Clevelando „Žaibas“) – 2 vieta, Simas Laniauskas (Cl. „Žaibas“) – 1 vieta ir Chris Kargel (latvis) – 3 vieta.

LENGVOSIOS ATLETIKOS ŽAIDYNĖS CLEVELANDE

Š.m. rugsėjo 9 ir 10 d., Cuyahoga Community College, Parma, Ohio, vyko 1995 m. Š. Amerikos baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės, kurias pravedė Clevelando LSK „Žaibas“.

Varžybose dalyvavo 132 lengvaatlečiai, jų tarpe 120 lietuvių, 6 latviai ir 2 estai – viso 128 baltiečiai. Likusieji buvo kvietę svečiai, dauguma iš Oakville, Ont., Athletiques International klubo.

Lietuviai atstovavo šiems klubams: Clevelando „Žaibui“ 66, Toronto „Aušrai“ 24, Toronto „Vyčiui“ 15, Hamiltono „Kovui“ 11, Detroito „Kovui“ 3 ir viena dalyvė – Viktorė Susinskaitė atvyko iš Čikagos, kaip nepriklausanti klubams.

Pagal lygtį, varžybose dalyvavo 70 vyrų/jaunių ir 62 moterys/mergaitės. Varžybų programa apėmė vyrų, moterų ir visas prieauglio bei veteranų klases, tačiau praktiškai tai buvo prieauglio pirmenybės, nes iš 132 dalyvių, tik 23 (7 vyrai ir 16 moterų) buvo daugiau 15 metų amžiaus, iš jų net 18 senjorai (veteranai) daugiau 34 m. amžiaus.

Nors šios varžybos oficialiai buvo baltiečių pirmenybės, tačiau praktiškai tai buvo lietuvių varžybos, nes latvių ir estų buvo tik saujelė. Latvių ir estų skaičius vis mažėja. Ypač ryšku, kai varžybos vyksta Clevelande, kur latvių ir estų sportinė veikla labai menka.

Varžybos buvo prarastos sklandžiai ir punktualiai deka gausiam būriui teisėjų ir talkininkų, kuriuos sumaniai koordinavo Marius Laniauskas. Atsakingas starterio pareigas be priekaištų atliko Barrie Wilkinson iš Toronto, o jo žmona Irena Wilkinson-Malinauskaitė apsikriai darbavosi bėgimo sekretorės pareigose. Vienok, didžiausią darbo našumą ištempė varžybų sekretoriatas, vadovaujamas Eglės Laniauskienės. Vyriausias pirmenybių teisėjas buvo Algirdas Bielskus.

Šias varžybas oficialiai sankcionavo Lake Erie Assoc. USATF (United States Track & Field). Varžybų refere buvo Larry Seifert, Lake Erie USATF prezidentas.

Geras 8 linijų „All weather“ stadionas sudarė puikias sąlygas varžyboms, nors šaltokas ir vėjuotas oras šiek tiek neigiamai atsiliepė į pasekmes.

Lietuvių pirmenybės buvo investos iš baltiečių pasekmių, jokių papildomų varžybų nevykdant. Varžybos praėjo gera nuotaika. Daug entuziazmo parodė jaunesniųjų klasių dalyviai, kurių buvo gana gausu. Ryškiai jautėsi stoka gimnazijų ir universitetų amžiaus dalyvių. Šį trūkumą dalinai galima pateisinti tuo, kad mūsų varžybos

vyksta ne sezono laiku. Antra vertus, dauguma jų yra įsijungę į savo mokyklų komandas kitose sporto šakose, vykstančiose rudens metu.

Reikia pripažinti, kad mūsų lengvoji atletika per kelis pasakutinius metus rodo gerėjimo žymių. Trys Kanados klubai – Toronto „Aušra“, Toronto „Vyttis“ ir Hamiltono „Kovas“ kultivuoja lengvąją atletiką. Deja, JAV-se tik Clevelando „Žaibas“ turi išvystytą lengv. atletikos programą. Reikia tikėtis, kad lengv. atletika atgims ir Detroito, kur jau rodosi judėjimo žymių. Juk kadaise, apart Clevelando, lengvoji atletika organizuotai gyvavo Detroito, New Yorke ir Čikagoje.

Išskyrus keletą rungčių, pasekmės buvo gana kuklios. Buvo pagerinta 14 baltiečių ir 16 lietuvių pirmenybių rekordų, dauguma jauniausiose prieauglio klasėse. Atrodytų nemažai, tačiau reikia neužmiršti, kad varžybose buvo įvykdyta arti 150 rungčių, 18-je klasių. Dauguma lietuvių rekordų kartu amžiaus, iš jų net 18 senjorai (veteranai) daugiau 34 m. amžiaus.

Nors šios varžybos oficialiai buvo baltiečių pirmenybės, tačiau praktiškai tai buvo lietuvių varžybos, nes latvių ir estų buvo tik saujelė. Latvių ir estų skaičius vis mažėja. Ypač ryšku, kai varžybos vyksta Clevelande, kur latvių ir estų sportinė veikla labai menka.

Varžybos buvo prarastos sklandžiai ir punktualiai deka gausiam būriui teisėjų ir talkininkų, kuriuos sumaniai koordinavo Marius Laniauskas. Atsakingas starterio pareigas be priekaištų atliko Barrie Wilkinson iš Toronto, o jo žmona Irena Wilkinson-Malinauskaitė apsikriai darbavosi bėgimo sekretorės pareigose. Vienok, didžiausią darbo našumą ištempė varžybų sekretoriatas, vadovaujamas Eglės Laniauskienės. Vyriausias pirmenybių teisėjas buvo Algirdas Bielskus.

Futbolas Čikagoje

PIRMIEJI „LITUANICOS“ TAŠKAI

Ilgai laukta „Lituanicos“ pergalė pagaliau atėjo spalio 15 d. vykusiose rungtynėse, Lemonte, prieš lenkų „Legovijos“ vienuolikę. Po penkių iš eilės pralaimėjimų „Metropolitan“ lygos pirmenybėse, 3-2 pergalė buvo gera dovana „Lituanicos“ gerbėjams. Šį kartą, pagaliau buvo sudaryta gana pajėgi komanda, kurioje pasirodė ir abu St. Xavier universiteto rinktinės žaidėjai – G. tis Kavaliauskas ir Virgis Žuromskis. Šis net pasižymėjo dviem įvarčiais, kurių pirmasis buvo pasiektas iš 11 metrų baudinio. Dar vieną įvartį pridėjo Benas Puskunigis, atvykstantis net iš Union Pier, MI, kurio pasiūstas tolimas kamuolys įskriejo į lenkų vartus.

Šios rungtynės vyko gyvai ir permainingai. Pirmąjį įvartį pasiekė lietuviai, tada lenkai išlygino. „Lituanica“ vėl įmušė du įvarčius iš eilės, ženklinant 3-1. Tačiau vėliau varžovai, per vartininko kaltę, pasekmę sušvelnino. Rungtynių įtampą gerai paryškina tai, kad šiame susitikime iš aikštės buvo pašalinti du „Lituanicos“ žaid-

buvo pripažintas Rodney Alderdice (H. „Kovas“). 1500 m, 5000 m ir 10,000 m bėgimų laimėtojas. R. A. šią vasarą dalyvavo V PLSŽ-se Lietuvoje, 1500 m bėgime užimdams 4-tą vietą).

Moterų/mergaitių iškiliausias varžovės žymenis, tiek baltiečių, tiek ir lietuvių gavo 14-metė Kristina Kliorytė („Žaibas“), laimėjusi 100 m, 200 m, 400 m bėgimus ir šuolį į tolį mergaičių C (13-14 m.) klasėje, savo pasiekimais pralenkusi moterų pasekmes.

(Bus daugiau)

GERAS SABONIO DEBIUTAS NBA LIGOJE

Lietuvio mlžinas Arvydas Sabonis, atstovaudamas Portlando komandai, žaidė pirmąsias rungtynes NBA lygoje spalio 13 d. susitikime prieš Vancouver „Grizzlies“ penketuką. Portlandiečiai nugalėjo 104-86, o Sabonis pelnė 11 taškų, įmetęs 4 krepšius iš dešimties bandymų ir tris baudas iš penkių mestų. Jo pasirodymą JAV spauda vertina gana teigiamai.

SUGRIŽTA LIETUVOS ŽVAIGŽDĖS

Rimas Kurtinaitis, šešerius metus praleidęs svetur – Vokietijoje, Australijoje, Ispanijoje – vėl sugrįžo į gimtąjį miestą. Rimas vėl „Žalgiryje“. Tituluočiausias ir didžiausią patyrimą turintis Lietuvos krepšininkas išrinktas kapitonu.

(KD, 09.27)

SEKMADIENĮ VĖL LEMONTE

Šį sekmadienį, spalio 22 d. „Lituanicos“ futbolininkai vėl žais Lemonte. Rungtynės prasidės 2 val. p.p. ir bus rungtyniaujama prieš „Real F.C.“ komandą. „Lituanicos“ vyrų komandos vyr. treneris Jonas Žukauskas pareiškė, kad ir ši vienuolikė yra gana stipri, kaip ir kiti iki šiol buvę „Lituanicos“ varžovai. Tad, jo nuomone, prieš ją reikės gerokai pakovoti, norint užsidirbti dar du taškus. Tačiau, po pergalės praėjus sekmadienį, „Lituanicos“ vyrų nuotaika gera ir jie tikisi pergalės.

E.Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant Lietuva (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesaako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

„NUO LIETUVOS IKI LIETUVOS“

Taip pavadinta V Pasaulio lietuvių sporto žaidynių progia išleista sporto žurnalistės Romos Grinbergienės (Griniūtės), 120 puslapių, gausiai iliustruota knyga. Joje rašoma apie Pirmąją Tautinę olimpiadą Kaune ir apie visas Pasaulio lietuvių sporto žaidynes – nuo Toronto, žvelgiant į Čikagoje, Australijoje ir Lietuvoje prieš 4 metus buvusias panašias varžybas.

Tai gera dokumentinė medžiaga, kuri pravers ateityje rašantiems apie šiuos didžiuosius lietuvių sporto renginius. Gausiose nuotraukose (jų yra ir

spalvotų) daugelis ras ir save, ypač, tie, kurie šias varžybas rengė ar jose dalyvavo. Knygoje yra ir teksto anglų kalba, kuri paruošė Vytautas Grybauskas ir Sigita Ramanauskienė. Knygos dailininkas Gintaras Balionis. Ją išleido UAB „Lietuvos aidas“, spausdino – valstybinė įmonė „Spauda“. Tiražas – tik 2 tūkst. egzempliorių, todėl vargu ar ji dar gaunama. Jos kaina – nepažymėta.

Čia dar norisi pridėti, kad knygos viršelį puošia vieno iš žymiausių Lietuvos sportininkų – Šarūno Marčiulionio nuotrauka iš IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių (joje Šarūnas neša žaidynių ugnį).

E.Š.

PATIKSLINIMAS

„Sporto apžvalgos“ spalio 13 d. laidoje pasitaikė netikslumas paraše po nuotrauka. Turėjo būti: „Vėtros kapitonas Gintaras Karaitis (ne Valaitis) pasirošęs regatai“. Atsiprašome. Red.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl su Northwestern-unto diplomu. lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priinam. absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3v p.p. 7 v. v. antrą 12:30-3 v.p.p.
trečią uždaryta ketv. 1:3 v.p.p.
penkt. ir šeštą 9 v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS ŽAIZDAS IR
IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINIS CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St. Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave. Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundas Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Seštą pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

45-ųjų metųnių SALSASS-gos sporto žaidynių atidaryme kalba SALSASS-gos v bos sekretorius Algirdas Bielskus. Nuotr. E. Vodopalienės

„TYLIOJI DIPLOMATIJA“ AR NUOLAUDŽIAVIMAS?

DR. KESTUTIS K. GIRNIUS

Dabartinė Lietuvos valdžia dažnai kalba apie „tylią diplomaciją“ ir jos privalumus. Bet ar tai iš tiesų veiksminga priemonė Lietuvos siekiamoms gyvendinti? Ar tik dingstis neveiklumi pateisinti?

Praėjusią savaitę po Baltijos valstybes kelio Vokietijos gynybos ministras Volker Ruhe. Džiugių žinių dėl NATO plėtros jis neatvežė. V. Ruhe nedviprasmiškai davė suprasti, jog Baltijos valstybės skirtingai nuo Lenkijos, ir pirmąjį priėmimo ratą nepateiks. Siekdamas užtikrinti savo saugumą, jos turėtų šlietis ne prie NATO, bet prie Šiaurės šalių. Nors nežinia, kaip į V. Ruhe pastabas per privačius pokalbius reagavo Lietuvos ir Latvijos prezidentai, viešai jie nereiškė jokių priekaištų.

Spaudos konferencijų stebėtojai galėjo susidaryti įspūdį, jog A. Brazauskas, G. Ulmanis ir V. Ruhe nuomonės dėl NATO plėtros — vienodos. Tik kai kurių korespondentų klausimais, ypač Rygoje, šiek tiek sudrumstė nuotaiką. Kitaip buvo Taline ir pačioje Vokietijoje. Estijos prezidentas L. Meri aiškiai reišė nepasitenkinimą V. Ruhe persama NATO plėtros samprata, pabrėždamas, kad strateginiu ir kariniu požiūriu nesą jokių skirtumų tarp Rytų ir Vidurio Europos šalių — kandidačių NATO. Vokietijoje užsienio reikalų ministras K. Kinkel ir laisvųjų demokratų partijos garbės pirmininkas grafas O. von Lamsdorf kritikavo V. Ruhe's pastabas, tvirtindami, kad jos neatpindi oficialios Vokietijos pozicijos.

Vakarų spauda itin atidžiai stebėjusi V. Ruhe's kelionę, negalėjo nepastebėti skirtumų tarp L. Meri'o aštrių pastabų ir kitų dvejų prezidentų ramios laikysenos. Tad plačiai buvo rašoma, kad Estija stipriausiai pasisakė dėl NATO narystės, o kai kurie apžvalgininkai padarė išvadą, jog Estija labiausiai norinti patekti į NATO. Šioji išvada gana silpna, nes Lietuva kol kas entuziastingiau dalyvauja „Taikos partnerystės“ programoje. Bet kaip bebūtų, Estija vėl išsiskiria iš Baltijos šalių — vienu atžvilgiu vėl pasirodė vakarietiškesnė.

Kritikuojama dėl perdoto nuolankumo Rusijai, dabartinė Lietuvos valdžia ne kartą atsakydavo teigimu, kad „tyliji diplomacija“ esanti veiksmingesnė, negu vieši kritiškai pareiškimai. Esą ir per V. Ruhe

vizitą buvo igyvendinama „tyliji diplomacija“. Vis dėlto kyla abejonių dėl vadinamosios „tyliosios diplomacijos“ privalumų, juo labiau, kad „tyliji diplomacija“ kartais labiau panaši į nuolaidžiavimą galingiesiems — ar jie būtų iš Rytų, ar iš Vakarų.

Meri'o aštrios pastabos gal surerzino V. Ruhe, bet vargu ar jos pakenkė Estijai. Veikiau galima sakyti, kad jos buvo naudingos ne tik Estijai, bet ir kitoms Baltijos šalims. Jei ir L. Meri būtų tylėjęs kaip G. Ulmanis ir A. Brazauskas, tai tie, kuriems ta tyła naudinga, skubėtų aiškinti, jog Baltijos šalys „supranta“ sudėtingą savo geopolitinę padėtį, reikalauja palaikyti gerus santykius su Rusija, ir net priešais, dėl kurių NATO narystė joms gali būti nepasiekiamą. Po L. Meri'o pastabų šito tvirtinti neįmanoma. Reikia griebtis kitų argumentų, gal net kaltinti baltiečius „trumparegiškumu“, „nesugebėjimu“ strategiškai galvoti. Bet jau nebegalima dangstyti kokių nors „konsensusų“.

L. Meri'o atvirumas turi ir kitą teigiamą bruožą — jis sustiprina baltiečių draugų poziciją NATO ir atskirų jos šalių vykstančiose diskusijose dėl santarvės ateities planų. Jie dabar gali kalbėti ne tik savo vardu. Be to, atviras žodis gali sukelti visuomenės susidomėjimą ir suteikti progą mobilizuoti draugiškas jėgas. Kilę vidaus ginčai Vokietijoje Lietuvai tik naudingi, nes viešojo nuomonė linkusi labiau vertinti klausimus dorovės principo požiūriu, o vyriausybės turi aiškų polinkį pasiduoti vadinamojo realizmo vilionėms. Reikia tik prisiminti įvairių valdžios ir gyventojų sluoksnių nuostatas 1990 metais, kai Lietuva kovojo dėl nepriklausomybės. Daugelis žurnalistų nedviprasmiškai rėmė Lietuvos siekius. Juos palaikė ir nemažai parlamentarų. Bet vyriausybės beveik vienbalsiai ragino lietuvius laikytis „ramiai“, nesiminti jokių žingsnių, kurie galėtų pakenkti M. Gorbaciovui ir jo reformoms.

Reakcijos į sausio 13-osios įvykius buvo panašiai diferencijuotos. Juo atsakingesnis pareigos — tuo didesnis polinkis teisinti M. Gorbaciovą. Bet kuo ilgiau vyko viešosios diskusijos, tuo stiprėjo Lietuvos pozicija. Kiek vadinamajam politiniam realizmui gresia pavojus tapti nepateisinamų principų apolitika, tiek už „tyliosios diplo-

ILGAS BALTIEČIŲ KELIAS Į EUROPA

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Latvijos parlamento rinkimai davė akstiną vokiškai spaudai mesti žvilgsnį į geopolitinę Baltijos valstybių padėtį. Komentaruose laikraščiai nagrinėjo rinkimų davinius, pažymėdami, kad balsuotojai išreiškė protestą prieš korupciją, bedugnėn slenkantį ūkinį gyvenimą bei organizuotą kriminalitetą. Deja, Latvija yra bejėgė kovoti su kriminalitetu panašiai, kaip ir jos pietinė kaimynė. Lietuva valdo ekskomunistai — prezidentas ir min. pirmininkas. Ir jie turi tuos pačius sunkumus, kovodami su kyšininkavimu, žemyn slenkiančiu ekonominiu gyvenimu. Tik šiaurinė Estija mato kiek šviesesnę ateitį, kadangi joje vedama teisinga ir konservatyvi ūkinė reforma. Tačiau ir Estijoje prekybininkai negali ramiai praėti šalia savo durų, neatlyginę mafiozų stipria užsienio valiuta. Bendra išvada: po keturių laisvės metų Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje matomas liūdnas vaizdas.

Ten, kur žmonės kiekvieną dieną kovoja už materialinį gerbūvį, ten visuomet pasireiškia bėgimas ne tik į politinį ekstremizmą, bet taip pat į tautiškumą-nacionalizmą. Jis pasi-

lomatijos“ gali slypti pataikiškais noras įtekti, savigarbos stoka. Tuo nenoriu sakyti, kad kiekviena proga reikia viešai reikšti savo nuomonę, kad atvirumo vardan viskas leistina ir pateisinama. Reikia atsargiai rinktis progas ir rasti ištikinamus argumentus.

Nors L. Meri laiku išreiškė Estijos nusivylimą V. Ruhe puoselėjama NATO plėtros koncepcija, jo pozicija būtų buvusi tvirtesnė, jei nebūtų pasiklojęs kai kuriais abejotinais argumentais. Pavyzdžiui, kad kariniu bei strateginiu požiūriu visos Rytų Europos šalys lygios. Vargu ar yra bent vienas NATO generolas, kuris sąjungininku vertintų turėtų Estiją ar Lietuvą negu Lenkiją.

„Tyliji diplomacija“ apskritai pervertinama. Naujaisi poslinkiai verčia dar labiau abejoti jos svarba. Dabartinės telekomunikacijos ir viešosios informacijos priemonės keičia diplomatijos taisykles. Tai šiomet savo kailiu patyrė Anglija, priversta pakeisti savo nuostata dėl naftos platformos nusikandimo Šiaurės jūroje, ir Prancūzija, vos atlaikiusi protestų bangas dėl ketinimo atnaujinti branduolinius bandymus.

(„Kauno laikas“, 1995.09.05.)

reikia Estijoje ir Latvijoje, kadangi tose valstybėse yra žymi rusiška mažuma. Toliausiai buvo nuėję latviai. Jie žadėjo rusams pilietinę tik 2200 metų. Tik Europos Tarybai pagrąsinus sankcijom, įstatymas buvo pakeistas. Tokie suvaržymai randa atgarsį Rusijoje, ieškant „artimame užsienyje“ užtartinio ir lygių teisių su vietiniais. Tik Lietuvoje, kuri su Lenkija ilgus šimtmečius valdė daugelį tautų, pasireiškia mažesnis antirusiškas resentimentas.

Estų ir latvių tautiškumas (nacionalizmas) yra pilnai suprantamas. Jie šimtmečius buvo prispausti svetimųjų, stambiųjų vokiškų žemvaldžių, carinės vyriausybės, Kremliaus valdovų. Savo valstybes latviai ir estai įsteigė žymiai vėliau už Vidurio Europos tautas. Tas vėlyvas tautiškumas visuomet juos vedė į netikrą kelią („Abweg“ — klystkelis), nes pvz., latviai įsijungė į SS dalinius (taip pat ir estai, K.B.), kovodami vokiečių pusėje prieš Staliną, kadangi naciai buvo laikomi mažesne blogybe už komunizmą. Tuo latviai pateisina savo dalyvavimą SS eilėse. Šiandien, pasireiškęs latviuose tautiškumas, jungiamas ne tik su Latvijoje gyvenančiais rusais, bet taip pat ir už jos ribų, nenorint rusų matyti ir uostyti jų dvokiančių kojinių.

Išsigelbėjimą visos trys valstybės mato Europoje. Išjungimas į Europos Sąjungą ir NATO yra kiekvieno Baltijos politiko tikslas. Amerikiečiai ir europiečiai, aplankę Vilnių, Rygą, Taliną, išvyksta su gražiausiais pažadais. Tačiau kiekvienas ži-

Nijolė Razmienė, Sveikatos apsaugos ministerijos sandėlio labdaros vaidų priėmimo komiteto pirmininkė. Į šį sandėlį ateina ir Lithuanian Mercy Lift taipintuvali su pagalba Lietuvos ligoninėms. Nuotr. Jurgio Lendraičio

no, kad ūkinio lygmens pritaikymas prie Vakarų Europos gali tęstis dar ilgus metus, kad jokia NATO valstybė nepasiruošusi yra ginti Baltijos kraštus, tačiau jos turi savimi patios rūpintis: plėsti laisvą rinką, gyvenimo lygi pritaikyti Vakarų Europai. Tokia vidinė jėga yra apsaugos laidas prieš išorinius priešus. Kas nuolatos šaukiasi Europos, tačiau yra nuolatos nuo europinio pragyvenimo standarto — tas pats prašosi kaimynų prie įvairių antpuolio punktų. Tokia išvada daro vokiška žiniasklaida.

Padvigubėjo žydų skaičius Vokietijoje. Per 29,000 žydų iš buvusios Sov. Sąjungos apsigyveno paskutiniuosius metus Vokietijoje. Berlyno Žydų b-nės pirm. Ježų Kanal pranešė, kad šiuo metu Vokietijoje gyvena virš 50 tūkst. žydų. Didžiausias jų telkinys randasi Berlyne su virš 10 tūkst. žydų, Frankfurtas, Miunchenas skaito po 5 tūkst., kitur mažiau. Žydų b-nės pirmininko pareigas eina Bubis. Jis yra deimantų ir nekilnojamo turto pirklys, milijonierius Frankfurte. Vokietijos žydai turi labai didelį ekonominį ir politinį svorį. Neseniai naujos žydų mokyklos atidarymo Berlyne dalyvavo pats Vokietijos prezidentas H. Herzog. Taip pat, spalio mėn. 6 d. spauda pranešė, kad Vokietija Izraelyje ir JAV gyvenantiems nacių persekiojamiems žydams vėl išmokėjo 230 mil. dol.

Aukštadvaryje — liepos 2-15 d. drauge su vokiečių jaunuolių grupe iš Magdeburgo vykupijos stovyklavo šios parapijos jaunieji katalikai. Trisdešimt mergaičių ir berniukų, globojami šešių vadovų, kartu meldėsi, iškylovo, dalyvavo katechikos užsiėmimuose, poilsiaivo. Stovyklai sumaniai vadovavo klierikas Algis Jurevičius.

paskirstė į pulkus 3 metų tarnybai jaunesniais vadais. Tokiu būdu daugelio jaunuolių viso gyvenimo svajonė pasirinkti karininko profesiją buvo sugriauta. O tų svajonių ir ilgo laukimo, kol teko patekti į mokyklos suolą, buvo daugelis tekę, bet ypatingai man.

Dar esant pirmame skyriuje, mokytoja klausė, kas kuo norime būti, kai užaugsim. Kaimo vaikai atsakė, vienas norį būti kalvis, kitas stalius, batsiuvis, o kai mano eilė atėjo, pasisakiau noris būti karininku. Visa klasė atsuko ir sužiūro, iš kur aš tokios profesijos užsinorėjęs. O aš tik nežinojau, kiek reikia metų ir lėšų mokslui, kad patektum į Karo mokyklą. Šiaip taip įsiprašiau leidžiamas į gimnaziją. Buvau vyriausias sūnus ir buvau labai reikalingas namie ūkio darbams. Bet, baigus 4 klases, dėl nesumokėto mokesčio už mokslą negalėjau lankyti 5-tos klasės. Ir taip pasidariau kaimo bernas.

Buvo liūdna, gėdinausi susitikti su draugais, kurie tęsė mokslą toliau, o su kaimo bernais irgi bendros kalbos nesuradau. Po poros metų įsirašiau į Šaulių sąjungą, nes reikėjo pradėti rūpintis karo prievoles atlikimu, jau pasirodė. Jei karininko laimės neturėjau, tai traukau, kad turėčiau bent puskarininkio, o gal ir virštarnybiniu pasilikti karininko. Šaulių būrio vadas patarė pasirošti ir prie Švietimo ministerijos laikyti eksternę egzaminus. Taip ir padariau, ir po poros metų, su brandos atestatu rankose, peržengiau Karo mokyklos vartus.

Mano nelaimė, paskutinį egzaminą laikiau per vėlai ir tokiu būdu pasivėlinau paduoti prašymą nustatyti laiką. Tik deka mjr. Naviko, kuris net pas mokyklos

Mirties sėkla — kraujo derlius

Spalio 13 d. Vienoje, Austrijoje, pasibaigė Jungtinių Tautų globojama tarptautinė konferencija, kurios pagrindinė tema — kaip sustabdyti sausumos minų gamybą, vartojimą ir žala, kurią užminuota žemė daro daugiausia civiliams gyventojams. Deja (ko daugiau buvo galima tikėtis?), tris savaites trukusi konferencija nepasiekė jokių praktiškų susitarimų. Vadinasi, žemės paviršiaus minos, ta mirties ir baisių sužalojimų sėkla, ir toliau duos savo kruviną derlių.

Tai nereiškia, kad minų vartojimo padariniais susirūpinta visai neseniai. Jau 1980 metais 49 valstybės pasirašė sutartį, pagal kurią beatodairiškas minavimas turėjo būti kontroliuojamas ir ilgainiui galbūt visai išimamas iš vartotinos ginkluotės, tiek su užsienio priešais, tiek konfliktuose, kylančiuose kurio krašto viduje. Kaip dažnai atsitinka tarptautinių sutarčių atveju, ir šioje pasiliko tik iškilmingai pasirašytuose dokumentuose.

Sausumos minos yra labai efektingas, lengvai įsigyjamas, pigus ginklas. Šiuo metu bent 64 valstybėse yra minų „aukai, kuriuose kasmet sužeidžiama ar žūsta apie 26,000 žmonių, daugiausia civilių, ypač daug vaikų. Pernai su JT finansine pagalba buvo surasta ir išmontuota maždaug 80,000 minų, tačiau apskaičiuojama, kad tais pačiais metais „pasodinta“ gerokai per 2 mln. naujų.

Daugiausia minų pagaminama ir eksportuojama iš Vakarų valstybių. Pirkėjai gali pasirinkti iš maždaug 360 modelių; kiekviena mina kainuoja apie 3 dol., yra lengvai paslepjama po krūmais, žole, velėna, kur ji laukia neatsargios kojos. Beje, vienos minos išmontavimas kainuoja tarp 300 ir 1,000 dolerių! Atrodo, kad problemos sprendimas labai paprastas ir aiškus: uždaryti fabrikus, kur gaminamos sausumos minos, tačiau vis tiek liktų daug karčių svarbesnis ir pavojingesnis darbas: išrankioti visas minas iš žemės, kai pasibaigia karas ir jos nebereikalingos sulaukyti bei sulėtinti prieš slinkimą į svetimą teritoriją. Daug valstybių vartoja minas kaip tik šiam tikslui ir jas laiko svarbiausia savo kariuomenės ginkluote dalimi. Minos dažniausiai neužmuša prieš kareivio, bet ji sunkiai sužeidžia. Sužeistaisiais turi pasirūpinti kiti kariai ir tuo būdu jų žygis pirmi kariai sulė-

teja. Strategiškai parinktas ir tankiai minomis užsodintas laukas gali padaryti priešui daug žalos. Be to, nedidelė minos kaina yra priinama net neturtingai valstybei, kuri turi skaitytis su savo izdo tūriu. Dėl šios priežasties minos yra labai populiarus ginklas vadinamose Trečiojo pasaulio valstybėse.

Užminuota žemė luošina ir žudo žmones ilgai po to, kai kovos su svetimaisiais pasibaigia. Tuomet daugiausia nukentėjęs minas paslėpusis valstybės gyventojai. Šiandien labai skaudu padėtis randama Afganistane, kur kasdien minų sprogdinimai sužeidžia apie 200 žmonių. Neseniai vienoje žinių apžvalgoje televizijoje buvo parodyta vaikų ligoninė, kimšte prikimšta minų aukų — vaikų, praradusių kojas, rankas, akis, suluošintų visam gyvenimui. Šiuo atveju daugiausia minų „prisodino“ Sovietų Sąjungos kariuomenė per savo okupacijos dešimtmetį, tačiau pakankamai jų prisilėpė ir afganistaniečiai kovotojai. Iki šiol krašte nuo minų išvalytas apie 35.5 kvadratinų pėdų plotas, bet tai maždaug dešimtoji dalis visos užminuotos žemės. Kad darbas vyksta taip pamažu, kaltinama lėšų stoka.

Grįžtant prie anksčiau minėtos JT konferencijos Vienoje, galima paminėti, kad pagrindinis 49 valstybių atstovų (tai tos pačios valstybės, 1980 m. pasirašiusios sutartį dėl minų pavojaus pašalinimo) susitarimas buvo... vėl susitikti ateinančių metų sausio ir balandžio mėnesį Ženevoje ir toliau svarstyti sausumos minų problemą. Jau dabar darbotvarkėje numatyta kreipti dėmesį į draudimą vartoti sausumos minas ne tik krašto vidaus, bet ir tarptautinių konfliktų atvejais; kariuomenė, paslėpusi minas (nesvarbu — sava, ar svetimą), turi jas išimontuoti, konfliktui užsibaigus; minų laukai turi būti aiškiai pažymėti, o vietinė krašto vyriausybė privalo apsaugoti visus, teikiančius humanitarinę pagalbą jos teritorijoje, nuo užminuotų vietų. Taip pat buvo siūlyta gaminti minas, kurios po tam tikro laiko pasidaro nebe pavojingos, nustoją savo veiksmingumo, tad nereikėtų jų surankioti. Tai vis gražūs ateities planai, reikalaujantys tolimųjų svarstybių, o kiek tuo tarpu užminuotos dirvos, takai, sodai, gamyklos pareikalau nekalto aukų?

viršininką gen. Juodišį mane nusivedė, kadangi tik jo leidimu mano prašymas galėjo būti priimtas, atsirado viltis.

Prieš generolą stovėjau, būdamas po rūgiapūtės, saulėje idėgęs. Krūtinės ir rankų raumenys sudarė neblogą būsimo karininko figūrą. Atestatas rankose buvo pirmas žingsnis. Generolas metė žvilgsnį nuo kono iki galvos, mostelėjo ranka ir pasakė priimti. Per mano kūną perbėgo šiltas jausmas. Pajutau galimybę užsilvilti kariūno uniformą.

Nuojautu buvo nebloga, nes jau pirmą dieną, po parado Adomo kostiumuose, iš 600 stojusių apie 200 atkrito.

(Bus daugiau)

***

Pastaba: Lietuvos karo mokyklos istorija prasideda 1919.01.15 Lietuvos vyriausybės oficiose paskelbta žinia apie šios mokyklos steigimą. Mokyklos dešimtmetį minint, 1929 metais ji buvo pavadinta Pirmojo Lietuvos Prezidento karo mokykla.

Lietuvos nepriklausomybės kovų laikotarpyje pirmųjų laidų karininkai buvo mokomi tik pusmetį, vėliau dvejus metus, o nuo 1935-ųjų metų buvo įvesta 3 kursų trimečio sistema.

Paskutiniosios XXIII laidos kariūnai, 1940.06.15 Lietuvą okupuojant bolševikams, buvo tik ką grįžę iš pulku, atlikę jauno kareivio apmokymą ir baigę puskarininkų kursą.

Kariūniui Juozui Klimui, kaip ne vienam kitam, buvo lemta išgyventi žygius Maskvos kryptimi, fronto ugnis, vokišką nelaisvę ir vėl laimingai grįžti į lietuvišką dalinį.

Iš Vokietijos imigravo Kanadon, apsigyveno Vankuveryje ir tapo nekilnojamo turto pirkliu.

Balys Raugas

PASKUTINIO KARIŪNO ODISĖJA

JUOZAS KLIMAS

1

1940 m. lapkričio 22 d. paskutinis Lietuvos kariūnas peržengė per „užgintuosius vartus“ (taip kariūnų dainose apdainuotas). Nebuvo tai vartai Panemunėje, bet jau Vilniuje, Antakalnyje, paskubomis būv. Bepročių namas, pavertus Pėstininkų mokykla. Jie jau nedevėjo baltų diržų ir pirštinačių, ir niekas jiems neuždėjo taip svajotos leitenanto žvaigždutės. Apie puse kuopos, stojusių iš aspirantų arba kariuomenės dalinių, buvo paleisti į atsargą. Keletas dar turėjo pasilikę ir civilių rūbų, bet dauguma buvo paleisti kariškoms uniformoms, su sąlyga, kad sugrįžė uniformas pristatys į Karo komendantūras. Tiesiai stojusieji į kadra buvo po kelis išvežti NKVD sunkvežimiais, paskirstant į atskirus pulkus atitarnauti iki 3 metų jaunesniaisiais vadais. Paleistieji į atsargą, dauguma dūmė į tolimiausius Lietuvos kampus, nes Stalino rojuje sau laimės nematė. Keli drąsni stėjo į universitetus. Karui prasidėjus, veik visi iš pulkų pabėgo, įsijungdami į gyvenimą: universitetus, mokytojavimą, tarnybas istaigose. Tik du pateko į 16 diviziją. Lt. Lūža mirė džiava ir ilisii prie Oriolo. Kpt. Š. sugrįžo invalidu ir tebegyvena Lietuvoje.

Paskelbus Lietuvoje mobilizaciją, keli įsijungė į Savisaugos dalinius, keli trumpai pabandė laimę Plechavi-

čiaus daliniuose. Šio rašinio autoriui teko nemažai metų taip trokštos kariškios profesijos paragauti.

Šiuose atsiminimuose yra ir visos Lietuvos kariuomenės tragiškojo likimo istorijos epizodėlis.

Lietuvos kariai, kuriuos trumpam teko sutikti vokiečių, amerikiečių belaisvių lageriuose, Savisaugos daliniuose, aviacijoje, dar ir šiandien prisimenu kaip gražiausias mano kario dienas ir buvau laimingas su jais sunkią karo naštą nešdamas. Bebūnant frontuose, betūnant apkasuose ar blindaže, kai nežinai kiek dienų, valandų liko gyventi, malda padėdavo išverti. Kasdieną mintimis padarydavau vakarinį patikrinimą, prisimindamas visus jų veidus, jų išdaigas, kai kurių rimtumą.

Sunkus kelias į Karo mokyklą

Kokie gražūs kariūno dienu atsiminimai! Kartu sportavom, kartu žygiavom, kartu į žemę trenkėm valdiškus batus. Šie mano atsiminimai gal mažai bus apie kariūno dienas, nes Simo Urbono vaizdingai parašyti „Kariūno atsiminimai“ yra tai atlikę dar anksčiau, Lietuvos žydėjimo metais. Ir karininkų, kurie baltą diržą dėvėjo, gretos jau smarkiai praretėję. Bandysiu prisiminti paskutines dienas ir kaip mums, paskutiniams, teko mokyklą palikti. Rašysiu apie kariūnų likimą, daugiausia mano istorijos rėmuose, su mano paties išgyvenimais, pradėdant tuo metu, kai brezentinis ruso batas 1940 m. lapkričio 22 d. vidurnaktį įspyrė ir be jokio teismo nubaudimo pagal kokį statutą 76 kariūnus, stojusius iš aspirantų, paleido į atsargą, o stojusius į kadra

LIETUVIŲ TELKINIAI

DAYTONA BEACH, FL KULTŪRINIO PABENDRAVIMO POPIETĖ

Daytona Beach Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba, vadovaujama dr. Birutės Preikštienės, kiekvieno mėnesio pirmąjį trečiadienį Stacey's restorane suruošia kultūrinio pabendravimo popietes, kuriose šio telkinio talentingieji žmonės atlieka trupas programas.

Š.m. spalio 4 d., negalint dalyvauti valdybos pirmininkei, popietei vadovavo valdybos vice-pirmininkas Mindaugas Petrikas. Pasveikinęs arti 50 susirinkusių dalyvių, prie mikrofono pakvietė operos solistę „Sietyno“ choro valdybos pirmininkę Juozę Daugėliene-Krištolaitytę. Mūsų telkinio gražiabalsė solistė ne tik žaviai dainuoja, bet yra talentinga poezijos ir prozos kūrėja.

Šioje programoje ji paskaitė savo kūrybos septynis eilėraščius ir įdomios prozos. Ji giliu išgyvenimu savo eilėraščiuose grįžo į jaunystės dienas, mylimą tėviškę, jautriai širdimi išsakė išgyvenimus prisiminimuose. Dalyviai klausėsi su dideliu dėmesiu ir menininkei padėjo gausiai klausymais. Pasirodė, kad JAV LB Tarybos suvažiavimas vyks spalio 14-15 d. St. Petersburg. Kvietė sesijoje dalyvauti. Iš anksto užsakyti kambarius nakvynėms viešbučiuose. Pirminė, kad kiti pabendravimo pietūs vyks lapkričio 1 d. tame pačiame restorane. Programoje-Remiamo Karašos pokalbis apie senąją Lietuvos istoriją. Kviečiami visi popietėje dalyvauti.

Šioje popietėje girdėjome ir kitų organizacijų pranešimus.

Kazimieras Barūnas pranešė apie sėkmingą vartotų daiktų išpardavimą, ruošą rugsėjo 29 d. Tėvynės sąjungos skyr. pirmininkės dr. Sigitos Ramanauskienės namuose. Daytona Beach lietuviai suvežė labai daug įvairiausių daiktų. Išpardavimu labai domėjosi amerikiečiai. Už parduotus daiktus gauta 500 dol., nors daiktai buvo parduodami labai žemomis kainomis. Dar liko daug daiktų ir Tėvynės sąjungos skyriaus valdybą planuoja išpardavimą tęsti sausio mėn. Kai iškilo klausimas, ką darys su pinigais, Kazimieras Barūnas pareiškė, kad ateinančiais metais Lietuvoje vyks Seimo rinkimai. Tėvynės sąjungai reikia padėti laimėti rinkimus, o šie pinigai bus skiriami opozicijai, kad nupirktų karstą ir jame palaidotų amžinai komunizmą ir mafiozus. Šis posakis maloniai nuteikė klausytojus. K. Barūnas priminė, kad spalio 29 d. dr. Sigitos Ramanauskienės gyvenvietėje vyks „Derliaus šventė“ — gegužinė, kurios pelnas taip pat skiriamas Tėvynės Sąjungos veiklai Lietuvoje paremti. Kvietė visus šiame renginyje dalyvauti ir užsakyti bilietus.

K. Barūnas nuosirdžiai padėjo „išpardavimo“ talkininkams, pirmininkei dr. Sigitai Ramanauskenei, Vandai Bagdonienei, Pelagijai Leveckienei, Petronėlei Lukienei, Amalijai Jagutienei, Jadvygai Barūnienėi. Be abejo, daug darbo įdėjo Kazimieras Barūnas ir Eduardas Senkus.

„Saulutės“ rėmėjų būrelio pirmininkė Birutė Kožicienė dar kartą priminė, kad lapkričio 15 d. parapijos salėje, Ormond Beach, vyks solistės Audronės Gaižiūnienės koncertas. Viešnia mūsų telkinį lanko pirmą kartą ir mieliai laukiama. B. Kožicienė taip pat prašė paaugoti drabužių, namų reikmenų, žaislų ir saldinių vaikučiams ir prisidėti prie paramos apleistoms motinoms ir vaikams Lietuvoje.

Klubo pirmininkas Jonas Daugėla pasidžiaugė, kad mūsų telkinyje gausėja organizacijų, nors tėvynainių amžius didėja ir gretos retėja. Palinkėjo visiems sėkmės šio telkinio lietuvių džiuginant įvairiopa veikla. Priminė, kad lietuviams pamaldos vyks lapkričio 12 d. iprastu laiku, Prince of Peace parapijos bažnyčioje, Ormond Beach.

Baigiantis programai, Mindaugas Petrikas pranešė, kad JAV LB Tarybos suvažiavimas vyks spalio 14-15 d. St. Petersburg. Kvietė sesijoje dalyvauti. Iš anksto užsakyti kambarius nakvynėms viešbučiuose. Pirminė, kad kiti pabendravimo pietūs vyks lapkričio 1 d. tame pačiame restorane. Programoje-Remiamo Karašos pokalbis apie senąją Lietuvos istoriją. Kviečiami visi popietėje dalyvauti.

IDOMUS SVEČIAS

Žymus Lietuvoje žurnalistas, kelių knygų autorius, Aloyzas Urbonas ketina mėnesį paviešėti malonijoje Joanos ir Vytauto Grybauskų globoje. Žurnalistas Aloyzas Urbonas bendradarbiauja „Gimtajame krašte“, „Lietuvos ryte“ ir kituose Lietuvos laikraščiuose. Labai įdomiai pasakoja apie Lietuvos okupacijos laikmečio valdžios pareigūnus, kolegas žurnalistus, įvalgiai aptaria dabartinę Lietuvos ekonominę, politinę ir visuomeninę padėtį. Svečias, drauge su Veronika ir Jurgiu Janušaičiais, Joana ir Vytautu Grybauskais rugsėjo 29 d. automobiliu keliaus į Atlantą, kur visus šiluti sutiko ir globojo Janušaičių dukra Ramunė ir žentas adv. Ričardas Badauskai. Per penkis viešnagės dienas svečias su minėtais draugais apžiūrėjo Atlantoje olimpinį kaimelį, sporto stadionus, susipažino su Atlanta ir jos gyvenimu. Ramunės ir Ričardo Badauskų suruoštoje vakarieneje turėjo progos susipažinti ir plačiau apie Pranu Zunde. Pirmą kartą Amerikoje viešinti žurnalistui Aloyzui Urbonui linkime sėkmės. **Jurgis Janušaitis**

„Dainavos“ ansambliui Clevelande koncertuojant. Iš k. — deklamatorė Audrė Budrytė, chormeisteris Audrius Polikaitis, akompaniatorius Ričardas Sokas ir dirigentas Darius Polikaitis. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

WORCESTER, MA

LABDAROS KONCERTAS

Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos Putname rėmėjai, kartu su seselėmis, jų darbams paremti rugsėjo 17 d. Maironio Parke suruošė koncertą ir pietus.

Svečius šiltu žodžiu pasveikino rėmėjų skyriaus pirm. Teresė Adomavičienė. Programai vadovavo Bernadeta Miliauskaitė-Harris. Buvo malonu mūsų tarpe turėti svečią — kunigą Juozą Vaišnį, SJ, iš Čikagos, kuris, kaip programos vedėja pareiškė, yra vertingo žurnalo „Laiškai lietuviams“ redaktorius. Jis buvo pakviestas sukalbėti maldą prieš pietus.

Visiems pasitiprinus rėmėjų paruoštais pietumis, programos vedėja supažindino publiką su soliste Daiva Mongirdaite, kuri koncertą pradėjo lietuviškais dainomis, bet vėliau perėjo į ištisą dainų pyne, kurioje pynešė ir anglų kalba dainos, keletas jų iš „South Pacific“ filmo. Solistei akompanavo muzikė Olga Keršytė. Po kiekvienos dainos publika entuziastingai plojo. Teresė Miliauskaitė solistei ir akompanuotojai įteikė gėles.

Žodį tarė Lietuvių Labdaros draugijos pirmininkas Kazys Adomavičius, įvertindamas seselių sunkų darbą čia ir Lietuvoje. Linkė geriausios sėkmės, o mes, Maironio Parko, padėsime visada. Jis įteikė žmonos Teresės ir savo vardu seselėms piniginę dovaną.

Koncertan atvyko ir kelios seselės. Jos atvežė ir prie sienos prisegė pastatytą naujų namų Kaune projektą ir visą jų vaizdą, su kuriuo supažindino seselė Oliveta. Ji ir kelios kitos seselės spalio mėnesį vyks į Lietuvą. Spalio 15 d. Kaune naujieji namai bus šventinami, nors visiškai neužbaigti; dar trūksta nemažai lėšų vidaus įrengimui. Ji pareiškė, kad: „Tuos namus pastatėte, jūs, geradariai. Iš širdies dėkoju visiems“. Priminė, kad kaskvieną seselių maldose esame prisimenami. Kelios seselės yra išvykusios į Lietuvą padėti pasiruošti tai didžiajai šventei — naujų namų šventinimui.

Jau kuris laikas čia darbuojasi iš Lietuvos atvykusios seselės Elenutė, kuri savo trumpame žodyje dėkojo Lietuvos seselių vardu ir pasakė, kad: „Namai Lietuvoje pastatyti jūsų visų, gerieji, nuosirdieji geradariai, pagalba. Visos seselės Lietuvoje esame jums už tai labai dėkingos“.

Renginyje dalyvavo ne vien seselių darbų rėmėjai ir jų gerbėjai iš mūsų telkinio, buvo atvykusieji ir iš kitų, ypač Providence (nepaisant, kad lietus visą dieną pylė, kaip iš kibiro, bet jo ir laukėme, nes visą vasarą neturėjome) tai nepavargstantieji, kurie per daugelį metų atvyksta į seselių renginius. Atvažiavo ir seselių kapelionas kun. Valdemaras Cukuras, kartu su juo prof. Česlovas Masisaitis bei kiti ir kitos iš Put-

namo. Dalyvavo abiejų Worcesterio lietuvių parapijų klebonai: kun. Vincentas Parulis, MIC, ir kun. Alfonsas Volungis (šįmet švenčiantis aukštinį kunigystės jubiliejų) ir kiti svečiai.

Padėkos nusipelno moterys ruošusios pietus, bei kitus darbus atlikusias, tai darbščiosios: Rita Valinskienė, Elena Nalivaikienė, Irena Juodaitienė, Vanda Ramonienė, Elena Černienė, Darata Zaleskaitė, Rasa Šteinienė, Ona Kildišienė, Irena Markevičienė, Irena Savickienė, Elenutė Nalivaikaitė, Izabelė Parulienė, Aldona Jakniūnaitė, Teresė Miliauskaitė, na ir Janina Miliauskaitė. Finansinius reikalus tvarkė Darata Virbašienė ir Petras Mikšys.

Gėrimės ir didžiuojamės, kad Naujoje Anglijoje turime įsikūrusias Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos sesules — tas darbščiasias biteles, kurių vienuolyno durys plačiai atvertos visiems.

Su dideliu pasiaukojimu, meile ir kantrybe, jos įsteigė Amerikoje lietuvių bei katalikybės tvirtovę, kurioje įvairiomis švenčių, ar kitomis progomis, dažnai lankomės ir grįžtame į namus atsigaivinę dvasiniai, tautiniai ir paisėję fiziniai.

Šiais metais ypač džiaugiamės, kad ir Lietuvoje su čia esančių seselių ir geradarių pagalba jos įstengė Kaune, mūsų brangioje Tėvynėje, pastatyti tą lietuvių, katalikybės, jaunimo auklėjimo ir kt. centrą, labai ten reikalingą padėti sovietų sužlugdytiems žmonėms greičiau pakilti iš dvasinio, moralinio, fizinio skurdo ir pradėti kurti naują, gražų Tėvynės Lietuvos gyvenimą.

Siunčiame nuosirdžiausius sveikinimus per Atlantą seselėms Lietuvoje ir džiaugiamės kartu su jomis, sulaukusiomis tos gražios ir didingos, naujų namų šventinimo dienos. Telaimina Dievas ir Marija, kurios dukros esate, tegloboja jus visas gyvenančias Amerikoje ir Lietuvoje.

A.A. IRENA TAMULEVIČIENĖ

Trumpai tesirgusi, š.m. rugsėjo 24 d. Šv. Vincento ligoninėje amžinu miegu užmigo 71 metų amžiaus sulaukus Irena Tamulevičienė. Velionė visą savo gyvenimą plačiai dalyvavo lietuvių ir amerikiečių visuomeninėje veikloje.

Gimusi Amerikoje, labai mylėjo Lietuvą ir daug dirbo dėl jos laisvės atgavimo. Buvo baigusi vidurinę mokyklą. Visą amžių gyveno ir veikė Worcesteryje. Priklausė ir buvo nuosirdžiai prisirišusi prie Aušros Vartų lietuvių parapijos, kurią rėmė darbu ir aukomis. Prieš porą metų lankydamos Lietuvoje, iš ten atgabeno ir bažnyčiai padovanavo didelį gintarinį Aušros Vartų Marijos paveikslą.

Buvo narė Lietuvių Labdaros draugijos. Ypač mylėjo Lietuvos Vyčių organizaciją ir iki mirties buvo 116 kuopos Worcesteryje

pirmininke. Ji pasižymėjo ne tik Worcesterio Lietuvos Vyčių tarpe, bet buvo žinoma visoje Naujojoje Anglijoje. Dirbo kartu su savo vyru Edvardu.

1983 m. vyru mirus, skaudžiai pergyveno jo netektį. Būdamą giliai religinga, nepalūžo ir viena tėsė idealistine veikla. Savaitę prieš jos mirtį, rugsėjo 17 d., Worcesteryje vyko Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos apygardos suvažiavimas, kuriame Irena Tamulevičienė nuosirdžiai darbuos ir su džiaugsmu širdyje, kartu su bendros idėjos draugais giedojo Lietuvos Vyčių himną, nenujaušindama, kad gieda ji paskutinį kartą. Priklauso ir daug laiko auko amerikiečių organizacijų visuomeninei veiklai. Visų buvo mylima ir gerbiama. Jos netektis paliks gilią spragą Worcesterio lietuvių ir amerikiečių visuomenėje.

A.a. Irenos Tamulevičienės kūnas buvo pašarvotas Jono Kazlausko laidotuvių namuose. Rugsėjo 27 d. pervežtas į Aušros Vartų parapijos bažnyčia, kurioje buvo iškilmingai pasitiktas per visą centrinį taką išsiriškiavusių Worcesterio Lietuvos Vyčių abiejų kuopų narių ir atvykusių net iš kitų vietovių idėjos sesių ir brolių.

Šv. Mišias koncebravo ir pamokslą pasakė kleb. kun. Alfonsas Volungis. Kartu celebravo buvęs Brockton lietuvių Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. Petras Šakalis. Giedoję Šv. Kazimiero parapijos choro dalis, vadovaujama vargonininkės Onos Valinskienės. Po Mišių jausmingai skambėjo Lietuvos Vyčių himno žodžiai: „Gyvenam tautai ir Bažnyčiai, mums viską davė Lietuva“...

Chorui giedant „Arčiau prie Dievo“, a.a. Irenos Tamulevičienės kūnas paskutinį kartą buvo išlydėtas iš jos mylimos parapijos bažnyčios.

Ilgą automobilių vilkstinė palydėjo velionę į amžino poilsio vietą Šv. Jono kapinėse. Prie kapo duobės paskutinį religinį patarnavimą atliko šv. Mišias koncebravusieji kunigai. Palaidota Tamulevičių šeimos kapė greta savo vyro Edvardo. Pučiant švelniam rudenio vėjeliui, gražiai skambėjo „Marija, Marija“... Tamulevičių šeima pakvietė visus laidotuvių dalyvių gedulo pietums į Maironio Parką.

Nuliūdime pasiliko keturios pusės seserės su šeimomis, kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Ilsėkis, miela Irena, Viešpaties ramybėje, o ošiančių medžių lapų šlamesys visada, dabar abiemis kartu, teasid: „Gyvenom tautai ir Bažnyčiai... Visą mums davė Lietuva“... Lietuvos Vyčių himno žodžiai, kuopus kartu su savo vyru Edvardu ir bendrais idėjos draugais daugelį metų giedojote.

• Skuodas. Liepos 21 d. Tėlių vyskupas Antanas Vaičius pašventino šiame mieste pradėjusius veikti parapijos globos namus.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Turu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaūs ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

FLAT RATE CALLS
Any Day • Any Time
Latvia, Lithuania, Estonia
Russia, Ukraine — \$ .85/min
for information call
1-800-453-0957 ext 112
CYBERLINK

MOVING—KRAUSTYMAS
Profesionalus patarnavimas
prieinamomis kainomis,
jums patogiu laiku. Kraudimas
garantuotas. Kreiptis:
Gediminas: tel. 312-925-4331

DAIŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ

Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Buklio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suredaguotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Čekius siųsti:

**Lithuanian R. Catholic
Federation of America**
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**
**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriurj FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archez Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

LIETUVOJE PARDUODAMI ŽEMĖS SKLYPAI:

1. **KLAIPĖDOJE** Labrančių kvartale prie greitkelio į PALANGĄ. Yra 40 arų (1 ha — 100 arų), kuriose leidžiama statyti prekybos centrą.

2. **Šalia ŠEŠTOKŲ** (dabar — LAZDIŲ) raj., o bus MARJAMPOLĖS APSKRITIS) yra 43 hektarai žemės, kuri linkama įvairiems žemdirbystei. Yra greta (1 km) europinės vėžės geležinkelis, vandens tvenkinys (patenkins Klaiučios upelis). Kreiptis į Kurtą Vailų, tel. 708-627-4556

FOR SALE

Pigiai parduodamas automobilis „Oldsmobile“ 6 cilindrių, 4 durų, 39,000 mylių. Teirautis: **312-776-3329**

IEŠKO DARBO

Lietuvė moteris ieško darbo prie senelių ar ligonių ir galėtų gyventi kartu. Tel. 1-312-383-8423

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiškumo kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negyldenta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiskumo eigoje, skverbiama į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškina. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taikinti sugretinti savojo tautiškumo pagrindus su Amerikos tautiškumo principais.

Knyga pradėdama 19-to amžiaus lietuvių tautiškumo supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai) (1867-914) — lietuviai, daugumoje ekonomoje emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Valizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Analizuojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymas siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Or a college education. Or a comfortable retirement. It's the secure feeling you get knowing that you're providing for your family and your future. It's a U.S. Savings Bond, and it pays competitive interest rates with a guaranteed minimum rate of return when held five years or more. For more information, pick up a free Buyer's Guide at your local bank and ask about the Payroll Savings Plan where you work.

U.S. Savings Bonds

Po sėkmingo „Dainavos“ koncerto Clevelande. Iš k. — Mečys Aukštuolis, Vanda Alekniene, A. Liutkus ir Danguolė Ilginytė. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

JAV LB KULTŪROS TARYBOS PREMIJŲ ŠVENTĖ

Programa:

Nijolė Martinaitytė, aktorė
Petras Aglinskas, gitara
Audronė Gažiūnienė, sopranas
Ričardas Sokas, akompanuotojas

Lapkričio mėn. 5 d., sekmadienį, 3 val.p.p.
Jaunimo Centre, Chicago, IL

Mecenatas Lietuvių Fondas

Bilietai numeruoti
\$10 ir \$8,
gaunami „Seklyčioje“
ir prie įėjimo

LAIŠKAI

PAREMKIME „MARGUTĮ“

Antanina Repšienė savo laiške „Draugo“ laišku skyriuje labai teisingai pastebėjo: jei norime išlaikyti „Margučio“ radijo laidą, turime suaukoti daugiau pinigų. Gaila, kad daugelis radijo klausytojų visai nereaguoja, neaukvoja galbūt iš apsilaidimo, o gal iš perdėto taupumo. Jeigu visi „Margučio“ klausytojai aukotų pagal savo pinigines pajėgumą, tai ne tik „Margučiu“, bet ir visiems fondams netrūktų pinigų.

Šiuo metu „Margučio“ programa tęsiasi tik 25 minutes, o būtinai reikėtų vienos valandos. Ji atsiras tada, kai suaukosime reikiama sumą. Todėl siūlau visiems čikagiečiams, be abejo, ir priemiestiečiams, kurie jau yra aukoję šiam tikslui, savo auką padvigubinti (aš pats tai jau padariau), o tie, kurie dar visai neaukovo, tuojau (ne rytoj!) atsiliepti su savo auka. Ir lietuvių pensininkai per daug nedejuokime, nes daugumas gyvena ne vien iš pensijos. Neuzmirškime, kad savo santaupų į karsą nesusidėsime, o daugelio – įskaitant ir mane – viena „koja jau beveik karste“. Kol dar esame gyvi ir pajėgiame, panaudokime savo dalį santaupų geriems projektams ir artimo meilės darbams. Tą turėt tikrai galime nusinėti į Anapus.

Juozas Vaineikis
Oak Lawn, IL

NETIKIU, KAD SAKĖ
NETIESA

Nuoširdžiai dėkoju N. Nakui už jo laišką apie Komunizmo aukų paminklo projektą, JAV kongreso rezoliuciją #103 – 1995.

Plačiai žinoma, ypač lobistų tarpe, kad JAV kongreso rezoliucijos staiga neatpuola iš dangaus. Paprastai jos ilgai planuojamos ir diskutuojamos prieš pat balsavimą ir skelbimą. Faktas, kad prof. dr. Lev Dobriansky, kuris yra #103 – 1995 „rezoliucijos motoras“ man asmeniškai sakė telefonu, kad jo geras pažįstamas a. a. S. Lozoraits iš anksto buvo gerai informuotas apie tą temą ir susipažinęs su ja, ir taip pat su LB JAV įstaigom Vašingtone. Nenorečiau tikėti, kad prof. Dobriansky man teisybės nepa-

sakė, nes jis yra žymus katalikų Georgetown universiteto profesorius, buvęs JAV ambasadorius ir žinomas sąžiningas Amerikos ukrainiečių kilmės antikomunistas.

Tomas A. Michalskis, Ph.D.

SUSIDOMĖJIMAS
„MOTERS SAVAITGALIŲ“

Spalio 11 d. „Draugo“ vedamajame, pavadintame „Kodėl ne Lemonte?“ rašoma apie būsimą simpoziumą moterims svarbiomis temomis. Iš straipsnio atrodo, kad tai turėtų būti idomu visoms lietuvišioms moterims. Tikrai jau pats laikas mums atsibusti iš letarginio miego ir pradėti dairytis. Sveikintina! Taip pat „Drauge“ apie šį renginį rašo ir Bronė Nainienė. Tenka apgailestauti, kad jokių informacijų neradau: ar kviečiamos visos moterys, kas skaitys paskaitą, kokia darbotvarkė, kada pradžia ir pabaiga? Aš ir daugiau klevlandiečių esame labai susidomėję. Jeigu gausime laiku informaciją, noretume dalyvauti.

Dana Čipkienė
Willowick, OH

Nepaisant, kiek reikalų ir įsipareigojimų manęs laukia paskutinį spalio savaitgalį, viskas tegul ir palaukia, o aš važiuosiu į Lemontą ir būtinai dalyvausiu „Moters savaitgalio“ renginyje. Tikiuosi, kad, jam artėjant, „Drauge“ bus daugiau informacijų. Nepamirškime, kad mes gyvename ne Čikagoje, tai ir informacijos ilgiau nepasiekia.

Veronika Kavaliauskienė
Milwaukee, WI

Pastaba: Kaip šios dvi skaitytojos pageidauja, smulkios informacijos apie „Moters savaitgalį“, kuris vyks spalio 28-29 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, skelbime kasdien. Kviečiame ja pasinaudoti.

NEPRASILENKTI SU TIESA

Skačiau Joe Kulio laišką „Paramos vertas projektas“ „Draugo“ laišku skyriuje, kur jis mane kaltina nusistatymu prieš lietuviškos TV laidos įkūrimą. Jeigu jis gerai būtų įsikaitęs į mano rašinį „Reikia ir kitaip mąstančių“, tenai tikrai nebūtų radęs parodyto priešingumo, bet tik išskeltą piniginių klausimą. Dėl lėšų stokos užsidarė kai kurios radijo laidos ir ankstyvesnioji

Kulbių šeima džiaugiasi įsigijusi bilietus į sekmadienį Jaunimo centre vyksiančią Jaunųjų talentų popietę. Iš k.: priekyje – Kovas ir Tadas Kulbiai. Prie bilietų – Rima Balčiūnienė, greta – Vidutis ir Rūta Sidyrė Kulbienė.

Nuotr. Indrės Tījūnėlienės

lietuviška TV laida.

Jis taip pat minėjo, kad aš esu nusistatęs prieš naujai atvykusių lietuvių siekius. Niekada to nerašiau. Joe Kuliuo patarčiau gerai įsikaityti į pateiktas mintis ir tik tada reikšti kritiką tuo ar kitu klausimu. Kaip ir anksčiau minėjau, viską nulemia pinigine padėtis. Jeigu pinigų yra – galim kurti bei steigti, ką tik norim, bet kur gauti pinigų, tai tik naujų idėjų kūrėjų reikalas ir jų mokejimas priieiti prie esamų šaltinių.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

PAVOJUS LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBEI

„Draugo“ vyr. redaktorė D. Bindokienė, š. m. spalio 6 dienos straipsnyje, pavadintame „Maskva vel garsiau raumuoja“, įdomiai aprašo galimą Baltijos valstybių okupaciją. Gaunamos žinios iš Lietuvos, patvirtina tą jos teigimą, kad į Rusijos grašimus reikia žvelgti rimtai ir su rūpesčiu.

Šiuo klausimu „Drauge“ rugsėjo 26 d. buvo išspausdintas

mano straipsnis, pavadintas „Ar Rusijos kariuomenė sugriš į Baltijos valstybes“.

Šio straipsnio mintys patvirtina mano prielaidą, kad Jelcinas, kurstomas Žirinovskio, jokiū būdu neleis Lietuvai tapti NATO nare. Bet kokį NATO mėginimą Rusijai sutrukdyti okupuoti Baltijos kraštus, ji palaikys pasaulinės branduolinės katastrofos preliudija.

Realus yra D. Bindokienės pasakymas, kad Rusijos vadai nori parodyti savo tautai, kad Rusija tebėra galinga, pavojinga, galinti diktuoti „supuvusiems Vakarams“, kurių kinkos tirta nuo aštresnio jos žodžio.

Mes iš praeities jau žinome, kad Lietuvos nepriklausomybės grąžinimo aktą 1991 metais pasirašė Gorbačiovas ir tik po to Amerika paskutinė tai pripažino.

Šiuo atveju ir dabar galima teigti, kad Clintonas nieko realaus nedarys apsaugoti Baltijos kraštų nepriklausomybę.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

RUOŠIANTIS ALTO
SUVAŽIAVIMUI

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime Čikagoje, lapkričio 4 d. bus svarstomi ALTO veiklos reikalai, be abejo, bus prisiminti pereinamais metais įvykusio Amerikos Lietuvių Kongreso ir 54-ojo suvažiavimo gausūs nutarimai, bei jų vykdymas. Kiekvienas atstovas, vykstantis į suvažiavimą, turėtų pagalvoti ne tik apie prieš metus padarytus nutarimus, bet ir naujus naudingus ALTO veiklai pasiūlymus, o svarbiausia, nepamirštant ir jų įvykdymo.

NATO klausimu buvo pasakyta, kad neužtenka „NATO partnerystės taikai išlaikyti“, bet reikia siekti Baltijos valstybių NATO narystės, kas užtikrintų pastovumą ir saugumą. ALTAs kartu su JBANC visą laiką šį įsipareigojimą vykdo.

Karaliaučiaus krašto reikalų pavesta ALTo centro valdybai sudaryti komisiją memorandumui paruošti ir įteikti JAV prezidentui, prašant suaukkti

Europos Taikos konferencija, vykdančią 1945 metų Potsdamo-Berlyno konferencijos nutarimus. Europos Taikos konferencijoje turėtų būti sprendžiamas Karaliaučiaus krašto klausimas, turėtų iš Karaliaučiaus krašto išvesti visą Rusijos kariuomenę ir pavesti Karaliaučiaus kraštą Jungtinių Tautų globai, atsižvelgiant į istorines ir etnografines Lietuvos sienas.

Tas ir vykdoma. Pagal ALTO valdybos pavedimą, šią komisiją sudarė dr. Jonas Valaitis iš tam tikslui parinktų specialistų. Karaliaučiaus krašto klausimas suvažiavime, atrodo, bus pats ryškiausias. Kiti nutarimai atitinkamai vykdomi: dėl sovietų

genocido Lietuvoje literatūros anglų kalba, dėl Lietuvos Laisvės kovų archyvo leidinių, dėl Sibiro ir kitų tremtinių, dėl sovietų vykdyto genocido aukų muziejaus ir paminklo.

Reikia suprasti, kad Amerikos lietuvių kongresu, kurie šaukiami kas penkeri metai, ir metinių ALTO suvažiavimų nutarimai bei rezoliucijos ipareigoja vykdyti ne tik ALTO centro valdybą, bet ir ALTO skyrius ir pavienius narius.

Suvažiavimo sėkmė priklausys nuo ALTO atstovų tinkamo suvažiavimui pasiruošimo.

ALTAs

• Be „Draugo“ laišku, būtų nesmagu.

A.†A.

VIRGINIJA JURJONIENĖ
Žirgaitytė

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1995 m. spalio 19 d. 3:48 val. ryto, sulaukusi 56 metų.

Gimė Čikagoje.

Nuliūdę liko: vyras Pranas, sūnus Antanas, dukterys – Rūta ir Barbara; brolis Robert Žirgaitis su žmona Helen, sesuo Gloria Pappas su vyru Peter; daug sūnėnų ir dukterėčių. Priklausė International Catholic Deaf Association.

Velionė pašarvota penktadienį, spalio 20 d. nuo 2 iki 8 v. v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 21 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamas 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, sūnus, dukterys, brolis, sesuo ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A.

ZIGMUI MIKUŽIUI, Sr.

Amžinybėn iškeliavus, reiškiamė gilią užuojautą žmonai KOSTEII, velionio sūnams – ZIGMUI, Jr., PETRUI, JUOZUI ir ANTANUI su šeimomis, giminėms bei visiems artimiesiems.

Pranas Balčiūnas
Robertas, Rosemarie ir
Regina su šeimomis

Nuoširdžiai užjaučiame mūsų valdybos narę DAN-GUOLĘ MASIONYTĘ NAVICKIENĖ ir jos šeimą, taip pat JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narius TERESĘ ir ALGIMANTĄ GEČIUS ir jų šeimą praradus tėvą, uošvį ir senelį

A.†A.

ANTANĄ MASIONĮ

Jo kilnaus gyvenimo prisiminimas tebūna jūsų pasi-džiavimas ir jūsų gyvenimo kelrodis.

JAV Lietuvių Bendruomenės
Vakarų Apygardos Valdyba

LIETUVOS AIDAI

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTE
Penktadieniais 7:00 v.v. – 8:00 v.v.
1450 AM banga.

Adresas: 2624 W. 69 St.
Chicago, IL 60629

Tel. 219-696-2228/Tel. - Fax 219-696-7760

Lietuvių Žurnalistų sąjungos pirm. Karolis Milkovaitis įteikia padėkos adresą buvusiai sąjungos pirmininkei Rūtai Klevai Vidžiūnienėi, kuri išvyksta į Lietuvą gyventi.

Nuotr. Algirdo Gustaičio

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius
Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69TH STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

ESLIC
EQUITY SAVING
LENDER

Nuoširdžiai užjaučiame mūsų valdybos narę DAN-GUOLĘ MASIONYTĘ NAVICKIENĖ ir jos šeimą, taip pat JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narius TERESĘ ir ALGIMANTĄ GEČIUS ir jų šeimą praradus tėvą, uošvį ir senelį

A.†A.
ANTANĄ MASIONĮ

Jo kilnaus gyvenimo prisiminimas tebūna jūsų pasi-džiavimas ir jūsų gyvenimo kelrodis.

JAV Lietuvių Bendruomenės
Vakarų Apygardos Valdyba

Nuoširdžiai užjaučiame mūsų valdybos narę DAN-GUOLĘ MASIONYTĘ NAVICKIENĖ ir jos šeimą, taip pat JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narius TERESĘ ir ALGIMANTĄ GEČIUS ir jų šeimą praradus tėvą, uošvį ir senelį

A.†A.
ANTANĄ MASIONĮ

Jo kilnaus gyvenimo prisiminimas tebūna jūsų pasi-džiavimas ir jūsų gyvenimo kelrodis.

JAV Lietuvių Bendruomenės
Vakarų Apygardos Valdyba

LIETUVOS AIDAI

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTE
Penktadieniais 7:00 v.v. – 8:00 v.v.
1450 AM banga.

Adresas: 2624 W. 69 St.
Chicago, IL 60629
Tel. 219-696-2228/Tel. - Fax 219-696-7760

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vytautas Dambra, atvykstantis iš Venezuelos, skaito paskaitą apie Katalikų akciją Ateities savaitgalyje, kuris šįmet įvyksta lapkričio 3-5 d. Jaunimo centre, Čikagoje ir Ateitinių namuose, Lemonte. Vytauto Dambros paskaita bus sekmadienį, lapkričio 5 d., 1:30 v. p.p., Ateitinių namuose.

„Draugo“ prenumerata tik 55 doleriai naujų skaitytojų! Paskubėkite, nes šis nupigūnimas yra labai efektingas ir šimtas skaitytojų netrukus atsiras. Nupigūnimas įmanomas JAV LB Kultūros tarybos ir „Draugo“ administracijos dėka. Jis galioja tik Jungtinės Amerikos Valstijose.

Pakeičiama dail. Prano Domšaičio parodos atidarymo data iš lapkričio 10 į lapkričio 17 d. Paroda ruošia Lietuvos fondo sudaryta meno komisija, kurios pirm. yra dr. Gediminas Balukas. Svarbu išsėmėti, kad šį kartą parodoje bus eksponuojami, dar iki šiol lietuvių publikai nematyti, dailininko darbai – akvarelės ir pastelės.

Sekmadienį, spalio 22 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre Čikagoje bus antroji „Jaunųjų talentų popietė“ paremti dienraštį „Drauga“. Korp! Giedra maloniai kviečia visuomenę pasidžiaugti mūsų jaunimo gabumais ir noru išlaikyti lietuvišką spaudą.

Dail. Zita Sodeikienė, kurios darbų paroda šiuo metu vyksta Balzeco Lietuvių kultūros muziejuje. Paroda surošė Akademinio Skautų sąjūdžio filisterių skyriaus Čikagoje specialus komitetas.

x TRANSPAK praneša: „Lietuvių kalba kanceliarijoje buvo pradėta tik XVII amžiuje“. Siuntiniai ir komerciniai siuntiniai į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772. (sk)

x Dėmesio! Čikagos Šaulių rinktinė rengia gegužinę, kuri įvyks š.m. spalio 22 d., sekmadienį Šaulių namuose. Pradžia 12 val. Geras maistas, gera muzika, turtinga loterija. Maloniai kviečiame visus apsilankyti. Šaulių rinktinė. (sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiamieji ir taisomieji
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.

Lietuvos Partizanų globos komitetas, kuriam pirmininkauja Leonas Maskaliūnas, šiomis dienomis išsiuntinėjo lietuvių visuomenei laiškus, prašydamas paremti dar gyvus likusius partizanus, kurių turime apie 300. Laiške minima, kad jų kiekvienam numatoma skirti 200 dol. parama. Tačiau globos komitetas nori ypač pabrėžti, kad primama kiekviena auka, mažesnė ar didesnė. Visos jos bus panaudotos mūsų tautos didvyrių šelpimui.

Esame nuoširdžiai dėkingi savo skaitytojams, kad jie, pastebėję dienraštyje netikslumą, skuba atitaisyti. Vedamajame (spalio 18 d.), „Lietuva vėl dėmesio centre) tokia stambi klaida taip pat pasitaikė, metala, siūstas iš Rusijos ir Šveicarija ir kontrabandinę siuntą sugavus Vilniuje, pavadinimo barių (pagal Lietuvių enciklopediją), pasirodo, kad tai barilijus. Ačiū už pastabą.

Cafe Brauer puošni salė yra Čikagos miesto centre, apsupta gražiu Lincoln Park, naudojama ypatingoms progoms bei renginiams, 2021 Stockton Drive. Lapkričio 4 d. ten įvyks „Lithuanian Mercy Lift puota“ (Sveikatos dovana), kurios tikslas yra palengvinti kovą su džiava Lietuvoje. Visi kviečiami atsilankyti ir prisidėti prie šio kilnaus tikslo. Rezervacijos pas M. Nemickienę vakarais tel. 708-442-8297.

JĮ TIKRAI GYVA! Korp! Giedros narė Julija Lungienė Indrė Tjūnėlienė nuoširdžiai atsiprašo už įtraukimą į mitingų, o ne vyresniųjų korporančių išvardinimą savo straipsnyje „Nenumirk, nepasakęs, kur išeini“ („Draugas“, š.m. 10.18). Julija Lungienė žada atvykti į Korp! Giedros ruošiamą „Jaunųjų talentų popietę“ šį sekmadienį, 3 val. p.p., Jaunimo centre. Linkime J. Lungienei sveikatos, Dievo palaimos ir atsiprašome už klaidą.

Draugo fondo garbės narės a.a. Jadvygos Dočkienės prisiminimai jos šermyse Draugonui aukojo: po \$50.- Elena ir Stasys Baras, Vanda ir dr. Gediminas Balukas, dr. Birutė Kasakaitienė, Aldona ir Vincas Šmulskščiai, Giedrė ir Povilas Žumbakiai. Po \$40.- dr. J. Kapačinskas. Po \$30.- Valerija ir Antanas Valavičiai. Po \$20.- Birutė Jasaitienė, Aldona Ješmantas, Jurgis Grišalauškas, R. M. Kasniūnas, Pranė ir Juozas Masilioniai, Juozas Mikulis, Kristina ir dr. Ed. Razma, Ona ir Stasys Rumbys. Po \$25.- dr. F. V. Kaunas, Irena ir Jonas Pankas. \$15.- Jadvyga ir dr. Adolfas Damušis. Po \$10.- Bronė ir Viktoras Motušas, Eugenija ir Juozas Pažerūnas. Draugo fondas visiems nuoširdžiai dėkoja.

Aktorė Nijolė Martinaitė Nelson išsenavo poetės Juditos Vaičiūnaitės eilėraščių ciklą, susidedantį iš septynių istorinių charakterių – karalius Žygimantas Augustas, Donnos Šforzės bei kitų – monologu, išryškinančių jų aistras, intrigas, jausmus. Šis poezijos ir muzikos montažas, palydimas skaidrių, sudomins publiką JAV LB Kultūros tarybos premijų šventėje, sekmadienį, lapkričio 5 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre.

Pranas Povilaitis, Evergreen Park, IL, Tautos fondo valdybos narys, veiklus ateitininkas, „Drauge“ nusipirko brangių leidinių. Lietuviškos knygos mylėtojas yra laukiamas ir mielas svečias mūsų knygnui, nes tai yra jo gyvybę palaikanti širdis. Nuosirdus ačiū už apsilankymą.

x Sofija Vebrienė, Oak Lawn, paaugojo \$100 Lietuvos našlaičių namams. Našlaičių vardu dėkojame „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas. (sk)

x Matt ir Philomene Vilučiai globoja našlaitį Lietuvoje. Pratesdami globos mokestį kitiems metams atsuntė \$150. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

„Ką vyrai galvoja apie moterį?“ Tokiu pavadinimu simpoziumas pradės „Moters savaitgalį“, kuris bus Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, spalio 28-29 d. Simpoziumo pradžia 9:30 val. ryte. Jame dalyvauja kun. Juozas Vaišnyas, SJ (koks Katalikų Bažnyčios požiūris į moterį?), dr. Edmundas Ringus (kaip moteris gali išlikti visuomet jauna per sportą, mankštą, mediciną) ir Jurgis Lendraitis (kokią vietą moteris turi visuomenėje, politikoje), o simpoziumo moderatorė – Danutė Bindokienė, pasirodusi šių mūsų vyrų atstovų klausiti „kietus“ klausimus. Visos moterys kviečiamos dalyvauti ir pasiklausyti, kaip jie iš tų klausimų „išsiraitys“.

x Baltic Bakery, 2616 W. 69 St., tel. 312-737-6784, naujos darbo valandos: nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. - 5 v. p.p., sekmadienio 10 v.r. - 2 v. p.p. Duona siunčiama į kitus miestus UPS. (sk)

LIETUVOS DUKTERŲ POKYLIS

Reikšminga lietuvių moterų organizacija, jau daugelį metų dirbanti šalpos darbu – tai Lietuvos dukterų draugija, turinti savo skyrius visuose didesniuose lietuvių telkiniuose, apjungianti daug geraširdžių, pasiryžusių aukotis lietuvių moterų. Ši draugija Čikagoje spalio 14 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje surengė savo metinį pokylį, sutraukusį daugiau negu 200 dalyvių.

Septintą valandą vak. Joana Krutulienė draugijos vardu sveikino visus gausiai susirinkusius į pokylį. Pristatė ir raudonos rožės prisegimą pagerbė dr. Jono pirmąją M. Noreikienę.

Pirm. M. Noreikienė savo žodyje pasidžiaugė, kad šiandien čia dalyvauja net trys kunigai: tėvas Juozas Vaišnyas, kun. Kazimieras Raudeliūnas ir svečias iš Lietuvos, Viduklės klebonas Viktoras Aukštikalnis. Ji trumpai apžvelgė draugijos atliktus ir dabar atliekamus šalpos darbus, nes į vargą patekusių lietuvių skaičius nemažėja. Tenka šelpti, ypač pinigų pašalpa, JAV-se gyvenančius ir Lietuvoje į skurdą patekusius mūsų tautiečius. Tai seneliai, beglobiai vaikai ir našlaičiai. Draugija, kiek įmanydama, stengiasi visiems padėti. Toliau ji reikės padėką valdybos nariams už nuoširdų darbą, dėkojo šio pokylio rengimo dainininkams. Ypač dėkojo nenuilstančiai šeiminei O. Norvilienei ir jos padėjėjoms Vėlavičienei ir Lietuvninkienei. Dėkojo Miceikai už paaugtus gėrimus, Aldonai Ankienei už įvairius pyragus ir laimėjimų paruošimą S. Plenienei už dešimties stalų suorganizavimą ir kitoms, nuosirdžiai dirbusioms šio pokylio pasisekimui. Pakvietė tėvą Juozą Vaišnį sukalbėti maldą, kurioje jis džiaugėsi šios draugijos nuveiktais darbais ir prašė Dievą laiminti jos narius ir visus šio vakaro dalyvius.

Pasivaikšius gausia vakariene, Joana Krutulienė supažindino su meninės programos atlikėjais: soliste Nijole Penikaite ir muz. Ričardu Soku.

Daug vyrų, sulaukę daugiau kaip 40 metų amžiaus, pradeda skustis pro.tatos problemomis. Šv. Kryžiaus ligoninė ruošia sveikatingumo sesiją trečiadienį, spalio 25 d., 5:30 val. vak., Hampton Inn, 6540 S. Cicero, skirtą specialiai toms prostatos problemoms aptarti. Vyrams bus aiškinama apie prostatos problemų priežastis, pirmuosius negalavimo ženklus, dažniausiai pasitaikančių prostatos bėdų gydymą, o dalyvaujantieji vėliau galės kreiptis į dr. Philip Ahn, kuris vadovaus sesijai, ir susitarti dėl prostatos patikrinimo. Automobilių patatymas nemokamas, bus ir užkandžių. Vietą galima rezervuoti, paskambinant (312) 471-8600.

Alė Kėzelienė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, pakvietė Laimą Žliobienę vice-pirmininkės pareigoms. L. Žliobienė taip pat yra ir LB Kultūros tarybos narė informacijos reikalams.

x Lietuvių Operos rengiamas metinis tradicinis balius bus lapkričio 11 d., Jaunimo centre. Operos choras atliks specialiai paruoštą programą, pritaikintą tokio balius nuotakai. Choriui diriguoja Ričardas Sokas, Operos chormeisteris. Vietas prašome užsisakyti iš anksto pas valdybos vicepirm. Jurgį Vidžiūną, tel.: 312-767-5609. Paskambinus, bus suteiktos visos kitos informacijos. Visas pelnas skiriamas Banaičio „Jūratės ir Kastyčio“ operos pastatymui. Padėkime išlaikyti savo operą!

„Saulutės“ Lietuvos vaikų globos būrelis siuntinius vargdieniams Lietuvoje ruošiusios – Beatrice Čepelienė, Aleksandra Gražytė, Rūta Šmulskšienė, Genė Mikienė, Viktorija Šaulienė ir Živilė Kasiliauskaitė.

Solistė savo galingu balsu dainavo lietuviškas dainas ir operų arijas. Jos puikiai išgyventas dainavimas suteikė daug džiaugsmo publikai, kuri ilgiais plojimais reiškė savo pasitenkinimą.

Dar tenka priminti, kad tarsi žodį buvo pakviestas Viduklės klebonas kun. Viktoras Aukštikalnis, kuris ypač rūpinasi ir globoja našlaičius. Jis sveikino vakaro dalyvius ir reikė padėką už lietuvių paruošimą. Jis iškalė Lietuvos Dukterų draugijos labdaros veiklą, skirtą Lietuvos vargingiesiems.

Po to scenoje pasirodė Ažuolo Stelmoko orkestras, kuris visą vakarą puikiai muzika visus išjudino šokiama. Po gero pusvalandžio vyko laimėjimų traukimas, o po to ir vėl šokiai, nusitęsę iki po vidurnakties.

Buvo labai malonu matyti tiek daug lietuviškų veidų, pargyvavusių vakarienei ir tarybų aukštesnei nuotaikai. Tegyvuoja Lietuvos Dukterų draugija ir dar ilgai vykdo kilnius šalpos darbus!

Apol. P. Bagdonas

PIRMAS A.A. PREZ. ANTANO SMETONOS GEDULINGAS MINĖJIMAS

Kai 1944 m. sausio 9 d. Clevelande žuvo prezidentas Antanas Smetona, tuoj apie tai per radiją sužinojus, buvo padarytas jo gedulingas minėjimas Vilkių gimnazijoje.

Apie šį gal pirmąjį a.a. prez. Antano Smetonos minėjimą rašo tos gimnazijos tada buvęs mokytojas Bronius Šukys dabar leidžiamame knygoje: „Lietuvos mokykla Antroje pasaulinio karo ir pirmaisiais pokario metais“.

B. Šukys rašo: „Kaip šiandien prisimenu: mokyklos salėje buvo pastatytas prezidento portretas, perrištas juodu kaspinu. Scenoje – Vytis ir valstybinė vėliava su gedulo juosta“. Ir toliau jis rašo: „Mokiniams padeklamavo patriotinių eilėraščių, dainavau graudžių tautinių padainų. Tokie renginiai, žadinę tautinę savimonę, nepaliko be

pedsakų. Jie pasirodė antrosios sovietinės okupacijos metais“.

Tam minėjimui vadovavo ir jame kalbėjo tos gimnazijos direktorius Teodoras Blinstrubas, dabar gyvenąs Čikagoje. Po jo kalbėjo minėtasis mokytojas Bronius Šukys, dabar gyvenąs Lapės miestelyje, Kauno rajone. Neseniai jis buvo pagerbtas Lapiu pradinėje mokykloje, kaip išdirbęs mokytoju 50 metų.

ČIKAGOS MAŽLIETIŲ IŠKYLA

Būrelis Mažosios Lietuvos draugijos narių ir jų draugų išvykos vieną sekmadienį į Wisconsin valstiją, kad dar pasidžiaugtų vėlyvos vasaros gamtos grožiu. Išvykos diena pasitaikė graži: saulėta ir šilta, visi važiavo į gamtą su geriausiu nuotaika. Išvykai buvo pasirinkta Twin Lakes vasarvietė, esanti prie dvigubo ežero, kaip nusako net pats vietovės pavadinimas. Kadangi šioje vasarvietėje kiekvienais metais vasaruoja Kurtas Vėlius, Mažosios Lietuvos fondo tarybos pirmininkas, išvykos dalyviai tikėjosi būti jo svečiais. Toks įsitikinimas jų neapvydė. Vos pasiekus ieškomą vietovę, susiradus Kurto Vėliaus vasarnamį, ilgai netrukus visi jau sėdėjo vasarnamio viduje ir grožėjosi pro langus matomais ežero vaizdais.

Yra rami, jo abu vasarnamiai supami aukštų medžių, verandose žydi gėlės, čia pat ir ežerai. Nors ežerų aplinką nelabai galima palyginti su Kuršių marių aplinka, kurioje Kurtas Vėlius gimė ir užaugo, bet tikriausiai jam ši vieta vis tiek primena „lyg sapne matytą tėviskėlę brangią“, likusią tik atsiminimuose. Kad šiek tiek atsiminimuose. Kad šiek tiek atsiminimuose. Kad šiek tiek atsiminimuose.

Ir dabar kiekvieną šeštadienį gražus būrelis entuziastų jaunuolių sudijuoja lietuviškus dalykus. Trečiame kurse yra dešimt studentų, kurie, jei gerokai padirbės ir parašys diplominius darbus, 1996 m. pavasarį gaus instituto baigimo diplomus.

Visi šie studentai tiekia pasididžiavimą savo tėvams ir Pedagoginiam Lituanistikos Institutui. S.P.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Dail. Zitos Sodeikienės parodos atidarymas įvyko spalio 13 d. Balzeco lietuvių kultūros muziejuje, Čikagoje. Atsilanko apie 200 svečių. Paroda tęsis iki lapkričio 24 d. Nuotr. Jono Tamulaičio